

bülten

TMMOB MAKINA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ AYLIK YAYIN ORGANI

ISO 9000 SEMİNERİ

ÇEVİRİM İÇİ KALİTE
KONTROLUNDA
DÜZELTİCİ
FAALİYETLER VE
DENEY TASARIMI

OTOMOTİV
SEKTÖRÜNDE İŞÇİ
SAĞLIĞI VE İŞ
GÜVENLİĞİ

ÜNİVERSİTE
EĞİTİMİNİN
SORUNLARI

BİR BUNALIMIN
TOPLUMSAL
ANATOMİSİ

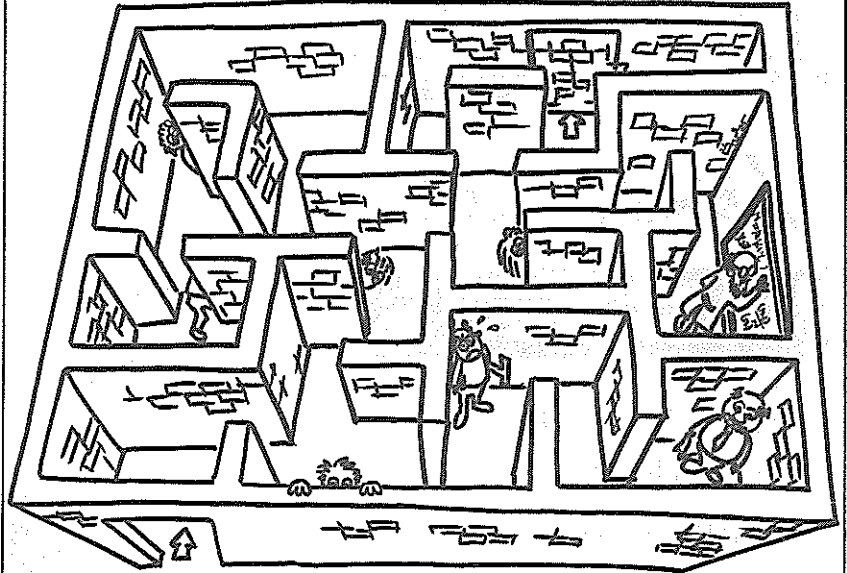
İKİZTEPE-KONAK-
HALKAPINAR KENT İÇİ
ÇEVRE YOLU

OVACIK ALTIN
MADENİNE AİT BİR
GÖRÜŞ

BİLGİSAYAR ALMAYI
DÜŞÜNÜYORSANIZI...

GELECEKTE HANGİ
YAKIT?

YÜKSEK ÖĞRETİM ÇIKMAZI

**SPLIT VE PAKET TİPİ SOĞUK HAVA DEPOSU CİHAZLARI
SPLIT VE PAKET TİPİ KLİMA CİHAZLARI (SOĞUTMA, HEAT-PUMP)
NICOTRA FANLARLA HÜCRELİ ASPIRATÖRLER**

EN UYGUN FİYAT, ÖDEME KOŞULLARI VE KALİTE, KISA SÜREDE
TESLİM

BİR YIL SÜREYLE FİRMAMIZ GARANTİSİ VARDIR.

TÜM CİHAZLARIMIZ VE TAAHHÜTLERİMİZ İŞLETME

HATALARINA KARŞI FİRMAMIZCA SİGORTA EDİLMEKTEDİR

ÇAĞDAŞ YAKLAŞIM, ÇAĞDAŞ ANLAYIŞ, GÜÇLÜ REFERANSLAR

**Soğutma, Klima, Havalandırma, Isıtma, Taahhüt,
İmalat, Malzeme, Proje, Mühendislik, Müşavirlik**

1427 Sk. No:4 ALSANCAK - İZMİR Tel: 63 25 29 - 22 49 11 Fax: 63 26 34

**PETROL
OFİSİ
BAYİİ**

Yesiller

**PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİİ
TİCARET ve NAKLİYAT LTD. ŞTİ.**

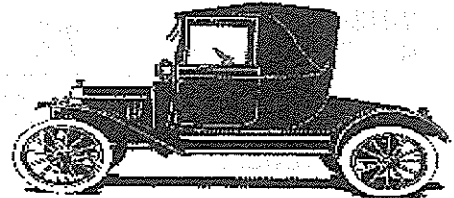
**FUEL OIL - MOTORİN
ve Madeni Yağlar
50 Yıllık tecrübemizle
hizmetinizdeyiz**

**Yalı Cad. No: 38/1 Tel: 11 58 48
Karşıyaka - İZMİR 68 88 84
68 88 85
Fax: 11 28 36**

**TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ
ODASI İZMİR ŞUBESİ**

**ÖZEL
dinamik
SÜRÜCÜ KURSU**

**Yeni dönem kayıtları gündüz,
gece, hafta sonu kursları ile
devam ediyor.
BAŞARINIZ BAŞARIMIZDIR!**

**TMMOB'ye bağlı Oda üyelerine ve birinci
derece yakınlarına %10 indirim yapılır**

**Atatürk Cad. No: 422 K: 3-4 Alsancak
İZMİR (Alsancak Barı karşısı)
Tel: 22 57 56 / 63 27 25**

bülten

KASIM 1992
Yıl:7 Sayı:42

MMO İzmir Şubesi Adına Sahibi
Ali GÜNGÖR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Fasih KUTLUAY

Genel Yayın Yönetmeni
Kazım UMDULAR

Bülten Yayın Komisyonu:
Ali Rıza KAT
Oğuz İNCEOĞLU
Tansel TÜRKMEN
Nilgün BAYDAN
Nilgün ATALAY

Dizgi ve Sayfa Düzeni:
TROYA TANITIM Tel: 83 29 28

Teknik Hazırlık ve Baskı:
Altındağ Matbaası Tel: 21 54 75

Yönetim Yeri:
Ali Çetinkaya Bulvarı No: 12/1
Alsancak/İZMİR
Tel: 22 08 11-21 74 68
Fax: 22 60 39

Baskı sayısı:3500

Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına, TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu karar verir.

Yayımlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki sorumluluk ilanı veren kişi ve/veya kuruluşa aittir.

Bültene gönderilen çeviri yazıların kaynağı mutlaka belirtilir. Gönderilen yazılar, yazarlarına geri verilmez.

1992 YILI REKLAM BEDELLERİ

Arka Kapak	2.000.000.-TL
İç Kapaklar	1.500.000.-TL
İç Sayfalar	
Tam Sayfa	1.000.000.-TL
1/2 Sayfa	500.000.-TL
1/4 Sayfa	250.000.-TL

Fiyatlara KDV eklenir

Kapak:
Önder TARAKÇI

bülten'den

YÖNETİM KURULUNDAN...

Değerli Üyemiz,

Yaklaşık iki ay sonra 1992 yılı sona erecek, yeni bir yıla gireceğiz.

Her kurum ve kuruluş gibi, Şubemiz de geçen bir yılın " muhasebesi" ni yapmaya hazırlanıyor. Bülten' imizin Aralık sayısında bu muhasebenin ayrıntılı bir dökümünü bulacaksınız.

Yönetime seçtiğimiz Ocak 1992' den bugüne dek Üye-Oda ilişkilerinde daha sıcak, daha açık bir ilişkiyi, Oda çalışmalarında ise aktif ve dinamik bir çalışma tarzıyla, Odamızın meslektaşlarımızın çok yönlü taleplerini karşılamayı ve örgütlülüğü daha yaygınlaştırarak ve demokratikleşmeyi her aşamada sağlamak suretiyle üyelerimizin benimsediği ve her yönüyle sahiplendiği bir meslek örgütünün birlikte yaratmayı hedefledik. On ayın sonunda bu hedefe adım adım yaklaştığımızı görmek bizi sevindirmektedir.

Bültenimizin iç sayfalarında " 92'nin son çeyreği" başlığı altında bu temel yaklaşımlardan hareketle hazırladığımız 4. Üç Aylık Çalışma Planı'nı görebilirsiniz.

Bu 1. çalışma yılının son üç aylık çalışma planının gerçekleşmesi, Odamız da yeni açılan bir dönemin başında belirlenen stratejik hedeflere ulaşma doğrultusundaki yolu somutlaştırılacaktır.

Bugüne dek sunduğumuz ISO 9000 Kalite Danışma Merkezi, I. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongre ve Sergisi, Odamızın yeniden yapılandırılmasına ilişkin yeni dinamik örgütlenme anlayışının modellerinin yaşama geçirilmesi, Şube olarak üyelerimizin bilgi ve deneyimlerinin yayına dönüştürülmesi vb. ana stratejik hedeflere yönelik çalışmalar bu yolda önemli kilometre taşları olmuştur.

Bugün ise son üç aylık çalışma planının üye ilişkileri bölümünde yer alan üye ödentilerinin%90 oranında toplanması hedeflenmektedir. Bu hedefin gerçekleşmesi siz değerli üyelerimiz ile çalışmalarımızın çeşitli boyutlarında katılımın anlamlı ve somut bir boyutu olacaktır.

Odamız benzeri tüm sivil toplum örgütlerinde yönetimlerin başarısında önemli ölçütlerden biri de üyelerin ödentilerini zamanında ve düzenli olarak ödemesidir.

Özellikle bu çalışma döneminde geçmişe göre daha yaygın biçimde ve demokratik yöntemlerle oluşturduğumuz il/ilçe ve işyeri temsilcilikleri kanalıyla üye Oda ilişkilerinde olumlu gelişmeler gözlenmektedir.

Şimdi bu örgütlenme ağının işlevselliğinin somutlanma zamanıdır. Bu çerçevede üyelerimizden il/ilçe Temsilcilikleri, İşyeri Temsilcilikleri ve Mesleki Denetim Büroları kanalıyla üyelik ödentilerini ödemelerini bekliyoruz. Üyelik ödenti borçlarının son durumunu bildiren bir mektubu sizlere göndermiş bulunuyoruz.

Yönetim Kurulumuzun çalışmalarını benimsiyor ve destekliyorsanız, daha etkin ve daha çağdaş, daha güçlü bir oda bekliyorsanız bize ulaşacağınıza inanıyoruz.

ENGEL KALKTI

Danıştayın, kamu çalışanlarının sendikalaşmasının önünde engel oluşturan ANAP hükümetinin son genelgesinin iptali kararı geç olmasına karşın, sevindirici bir gelişmedir.

Mühendis ve mimarların da içinde yer aldığı kamu çalışanlarının ve örgütlerinin yürüttüğü etkin çalışmanın sonucu elde edilen bu başarının örnek oluşturması dileği ile tüm kamu çalışanlarını kutluyoruz.

Sağlık ve esenlik dileklerimizle...

ENDÜSTRİ-İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ MESLEK DALI KOMİSYONLARI ANKARA DA TOPLANDI

İkinci dönem MEDAK üyelerinin atanmasında Oda Yönetim Kurulu'na tercih, görüş ve önerileri bildirmek için, kurulmuş olan MDK üyeleri ve geçmiş dönem MEDAK üyeleri 24 Ekim 1992 cumartesi günü Oda merkezinde toplandılar.

Oda Yönetim Kurulu Başkanı Murat ÖNDER başkanlığında başlayan toplantı, daha sonra I. dönem MEDAK üyesi Sait ATINÇ başkanlığında devam etti. Gündem iki madde olarak belirlendi:

1. II. dönem MEDAK çalışma planı üzerinde görüş ve önerilerin alınması

2. II. dönem MEDAK üyelerinin belirlenmesi

Birinci gündem maddesinin görüşmeleri sonucu ortaya çıkan sonuçlar bir sonraki Bülten'de Endüstri Mühendisliği sayfalarında daha geniş olarak aktarılacaktır. İkinci gündem maddesinin görüşmeleri sonucu toplantıya katılanların tercihleri ile sıralanan ve oda yönetim kuruluna sunulan MEDAK aday listeleri aşağıdaki gibi oluştu.

1. Sait ATINÇ (1. Dönem MEDAK Üyesi-ANKARA)
2. Abdullah KILINÇ (İstanbul Şube MDK Başkanı-İSTANBUL)
3. Mahmut KÖSE (Kocaeli Şube MDK Üyesi-KOCAELİ)
4. Nihat ANGI (Ankara Şube MDK Üyesi-ANKARA)
5. Hüseyin BEKÇİ (İstanbul Şube MDK Üyesi-İSTANBUL)
6. Özden ÇINGİ (1. dönem MEDAK Başkanı-ANKARA)
7. Oğuz ŞAHİN (İzmir Şube Üyesi -İZMİR)
8. Hüseyin GENCER (Bursa Şube MDK Üyesi-BURSA)
9. Doğan EROL (Eskişehir bölge MDK Başkanı-ESKİŞEHİR)
10. Sinan KAYAGIL (1. Dönem MEDAK Üyesi-ANKARA)
11. Bülent ÇELİK (Adana Şube MDK Başkanı-ADANA)
12. Hadi GÖKÇEN (Ankara Şube MDK Üyesi-ANKARA)
13. Kamuran TEZOLER (Kocaeli Şube MDK Başkanı-KOCAELİ)
14. Melahat KÖSE (İstanbul Şube MDK Üyesi-İSTANBUL)

GELENEKSEL ODA GECESİ 12 ARALIK 1992'DE DÜZENLENİYOR

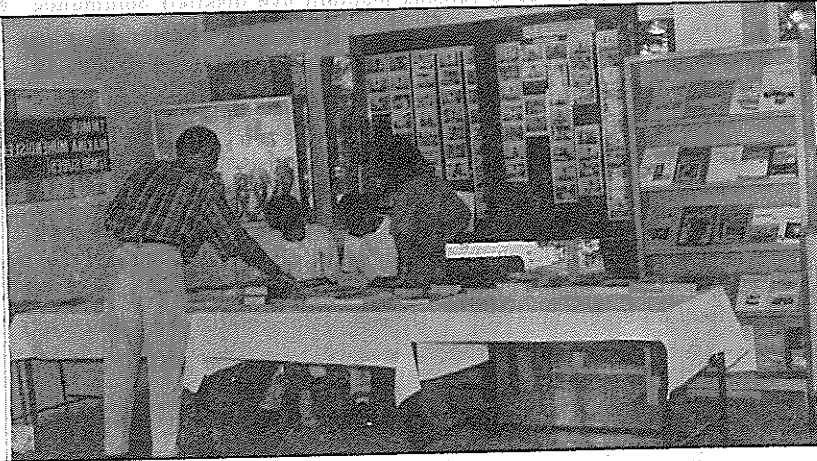
Odamızın 38. Kuruluş Yılı, bu yıl 12 Aralık 1992 Cumartesi günü, BALÇOVA TERMAL TESİSLERİ'nde düzenlenen "Geleneksel Oda Gecesi" ile kutlanacaktır.

Meslekte 25, 40 ve 50 yılını dolduran üyelerimize hizmet olurur belgesi ve plaketlerinin verileceği bu gecemizin, değişik meslek dallarında, değişik okullardan ve kuşaklardan üyelerimizi biraraya getirerek kaynaşmalarına, yıllardan beri birbirini görmeyen okul arkadaşlarının görüşmelerine katkıda bulunacağına inanıyoruz.

Tüm üyelerimizi Geleneksel Oda Gecemize katılmaya çağırıyoruz
12 Aralık'ta, Balçova Termal Tesisleri'nde birlikte olmaktan mutluluk duyacağız.

YÖNETİM KURULU

Tarih : 12 Aralık 1992 (Cumartesi)
Saat : 20.00 - 24.00
Yer: Balçova Termal Tesisleri
Not: Davetiye bedeli kişi başına 125.000.- TL dir.

D.E.Ü. MAKİNA MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜNDE KİTAP SERGİMİZ AÇILDI

Şubemiz, 5 - 23.Ekim1992 tarihleri arasında D.E.Ü Makina Mühendisliği bölümünde kitap sergisi açmıştır.

Mühendislik öğrencilerine, Makina Mühendisliği ve Endüstri Mühendisliği dergileri ile şubemizce çıkarılan aylık Bültenimizin ücretsiz dağıtımının yapıldığı sergide, Makina Mühendisleri Odasının yayını olan kitaplarımız ile Prof. Dr. Mustafa Sabuncu tarafından yayına hazırlanan, şubemiz yayınlarından Çözümlü Makina Dinamiği Problemleri, Dinamik, Uygulamalı Dinamik Problemlerinin Çözümleri kitapları indirimli olarak satışa sunulmuş ve sergi üç hafta boyunca yoğun ilgi görmüştür.

MESLEKTE 50.40 VE 25. YILINI DOLDURAN ÜYELERİMİZ

50. YIL

223 NURİ ARUN
540 AYDIN KAYMAK

40. YIL

585 KEMAL KULAPA
2964 MEHMET SELÇUK

25. YIL

3437 MUSTAFA ŞAHİN
3451 MUZAFFER YILDIRIM
3466 İRFAN BAKIRSOY
3496 COŞKUN GENCERLER
3530 HÜSEYİN AKKOÇ
3544 ALI AYDIN DAYI
3793 ORHAN İNAN
3885 AKIN TÜRKES
3962 ENİS BÜRKÜT
4094 ARIF BAŞER
4161 ERDOĞAN DERELİ
4164 HÜSNÜ HEPCİLİNGİRLER

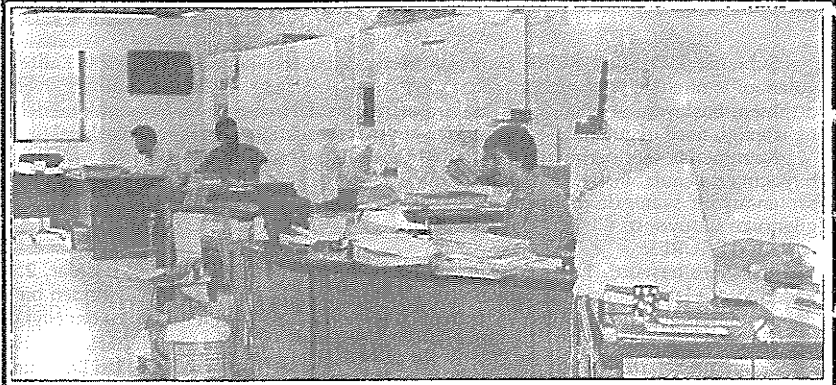
Daha Nice Yıllar Diliyoruz..
Yönetim Kurulu

TEKNİK HİZMETLER KOORDİNASYON KURULU OLUŞTURULDU

17 Ekim 1992 tarihinde, İstanbul'da, Odamız teknik görevlileri toplantısı, Şube ve İl Temsilcilikleri teknik görevlilerinin katılımıyla gerçekleştirildi.

Şubemiz teknik görevlilerinden, Melih Yalçın ve Turgay Şırvan'ın katıldığı toplantıda, Teknik Hizmetler Koordinasyon Kurulu oluşturuldu. Oluşturulan beş kişilik Koordinasyon Kurulunda, Şubemizden Melih Yalçın, Oda merkezinden Turabi Bingöl ve Ahmet Halis Şahin, İstanbul Şubeden Emin Bayraktar ile Adana Şubeden İlmiz Ünlü görev aldılar.

Kendilerine çalışmalarında başarılar diliyoruz.

ŞUBE BİNAMIZIN DÜZENLEME ÇALIŞMALARINI SONUÇLANMAK ÜZERE

4 Temmuz 1992 tarihinde, başlatılan "Şube Binaımızın düzenlenmesi" çalışması bültenimizin elinize ulaştığı bu günlerde sonuçlanıyor.

Belirlenen tarihi bir ay sonrasında sonuçlandırabildiğimiz düzenleme çalışmalarına katkı koyan üyelerimize, buradan bir kez daha teşekkür ediyoruz.

Şubemizce kuruluşunun 38. yıldönümüne yaklaştığımız bu günlerde, Odamız 38. Kuruluş Yıldönümü ve aynı zamanda "Şube Merkez Binasının Düzenlenmesi ile lokal ve konferans Sa-

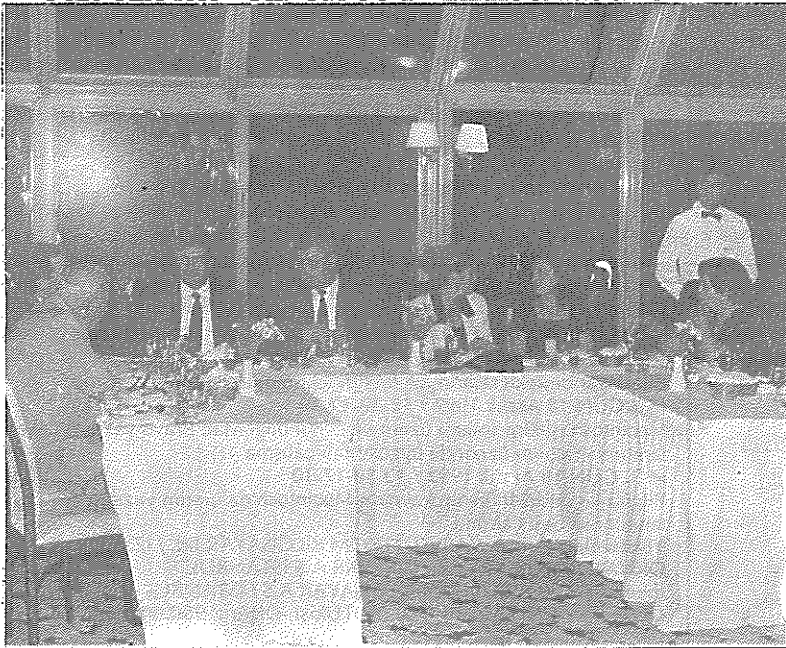
lonu Edinilmesi ve Eğitim Etkinliklerinin Geliştirilmesi" kampanyalarımıza katılımı simgeleyen Kalem seti satışı başlatılmıştır. Gönüllü katkının büyüğü küçüğü olmaz anlayışı ile "Odamızı Birlikte Yarattık" dedirtecek ve kanıtlayacak böylesi girişime tüm üyelerimizin katkı koyacağına inanıyoruz.

Kalem setini, İşyeri Temsilciliklerimizden 200.000 lira karşılığında, İl-İlçe Temsilciliklerimizden ve Şubemizden edinebilirsiniz.

Bağış Hesap no: MMO İzmir Şubesi (3318) Etibank-Alsancak Şubesi

Ekim Ayında Bağış Kampanyamıza Katılan Üyelerimiz	FİRMA	ÜYEMİZ	BAĞIŞ ŞEKLİ	BAĞIŞ DEĞERİ
Sepkimtaş	Muhip-Günay Yabaş	Nakit	2.500.000TL	
Tunalı Müh.	Necdet Tunalı	Nakit	1.000.000TL	
Tise Müh.	Hüseyin Benzer	Nakit	400.000TL	
Baytok Müh.	Mehmet Baytok	Nakit	200.000TL	
-Ruhi Yavaş Müh.	Ruhi Yavaş	Nakit	200.000TL	
Fehmi Aktürk Müh.	Fehmi Aktürk	Nakit	200.000TL	

MANİSA İL TEMSİLCİLİĞİ GELENEKSEL YEMEKLİ GECESİ DÜZENLENDİ

Manisa İl Temsilçimiz tarafından, 23.10.1992 cuma akşamı, Büyük Saruhan Otelinde düzenlendi. Manisa İl Temsilciligi Yürütme Kurulu Başkanı Hakkı Bayraktar'ın açılış konuşması ile başlayan gecede Manisa Belediye Başkanı Zafer Ünal yaptığı konuşmasında, özellikle son dönemde Makina Mühendisleri Odası ile Belediye arasındaki ilişkilerin somut projelerle geliştiğini ve önümüzdeki günlerde bu ilişkilerin daha da gelişeceğine ilişkin umudunu belirtti. Şube Yönetim Kurulumuzdan Şube Başkanı Ali Güngör, Şube Sekreteri Fasih Kutluay, Şube Saymanı Seçkin Şişmanoğlu ve Şube Yönetim Kurulu Üyesi Kazım Umdular'ın katıldığı geceye, Manisa ve İzmir'den 130'a yakın üyemiz ve yakınları katıldı.

Gecede, üyelerimiz ve eşleri yeni dostluklar kurup, dostluklarını geliştirirken İzmir ve Manisa'da çalışmakta olan üyelerimizin kaynaşması sağlandı. Gecenin düzenlenmesinde, başta Manisa İl Temsilcilik Yürütme Kurulu üyeleri olmak üzere, katkısı olan tüm üyelerimize teşekkür ediyoruz.

ISO 9000 SEMİNERLER DİZİSİ

Şubemiz ISO 9000 Kalite Danışma Merkezi bu seminerinde ISO 9000 Kalite Güvence Modeli maddelerini anlaşılabilir, uygulanabilir nitelikte katılımcılara aktarmayı amaçlamaktadır. ISO 9000 Kalite Güvence Modelleri konusunda çalışmalar başlamakta, başlanan ve sürdüren firmalara ve meslektaşlarımıza yönelik olarak modelin maddelerinin hergün bir maddesi ele alınarak ne istediği, nasıl uygulanabileceği, neler yapılması gerektiği örneklerle aktarılacaktır.

Katılımcılar seminerimizin tamamına katılabileceği gibi, Kalite Güvence Modelinin maddeleri tek tek ele alındığı için bir veya birkaçına da katılabilirler. Bu katılım seminerin verileceği saatlerde olabileceği gibi katılımcının istediği ve karşılıklı görüşmeler sonucu saptanmış bir saatte de olabilecektir. ISO 9000 çalışmalarının yürütülmesine büyük katkı sağlayacağına inandığımız seminerimizi ilgililerinize sunuyoruz.

KAYIT SÜRESİ:

Seminere başvuru, 1. program için 20 Kasım 1992 tarihi saat 18.00' e kadar, 2. program için 4 Aralık 1992 tarihi saat 18.00' e kadar MMO İzmir Şubesi'ne yapılmalıdır. Kalite Güvence Modeli maddelerinden bir veya bir kaçına katılmak isteyen kişi ise o maddenin anlatıldığı günden en geç bir gün önce telefonla başvurabilir. Başvuru önceliği esas alınacaktır.

ÜCRET:

Seminere katılım Ücreti:

Her bir program için 3.000.000.-TL/Kişi

Her bir madde için 200.000.-TL/Kişi

Katılım her program için 10 kişi ile sınırlandırılmıştır.

I. program tarihleri 24 Kasım 1992 - 8 Ocak 1993 I. program için 17.00 - 18.30

II. program tarihleri 8 Aralık 1992 - 22 Ocak 1993 II. program için 19.00 - 20.30

NOT: Tüm katılımcılara seminer sonunda seminer notları ve katılım belgesi verilecektir.

YER:: MMO İzmir Şubesi Eğitim Merkezi Tel:(51) 63 27 25-22 57 56

PROGRAM:

ISO 9004 Deki

Madde Numarası

İlgili Maddeler

Kapsam

1.Program Tarihleri

2.Program Tarihleri

4	ISO 9001-9002-9003	Yönetimin Sorumluluğu	24 Kasım 1992	8 Aralık 1992
5	ISO 9001-9002-9003	Kalite Sistemi Prensipleri	26 Kasım 1992	10 Aralık 1992
5.4 ISO 9001-9002	Kalite Sisteminin İç Tetkiki	27 Kasım 1992	11 Aralık 1992	
7	ISO 9001-9002	Pazarlamada kalite (Sözleşmenin incelenmesi)	1 Aralık 1992	15 Aralık 1992
8	ISO 9001	Şartname ve Tasarımda kalite	3 Aralık 1992	17 Aralık 1992
9	ISO 9001-9002	Satınalmada Kalite (Satınalma)	4 Aralık 1992	18 Aralık 1992
10	ISO 9001-9002	Üretimde kalite (Proses kontrolü)	8 Aralık 1992	22 Aralık 1992
11	ISO 9001-9002	Üretimin Kontrolü	10 Aralık 1992	24 Aralık 1992
11.2	ISO 9001-9002-9003	Malzeme kontrolü ve izlenebilirlik (Ürün teşhisi ve izlenebilirliği)	11 Aralık 1992	25 Aralık 1992
11.7	ISO 9001-9002-9003	Doğruluğun kontrolü (Muayene ve deney durumu)	15 Aralık 1992	29 Aralık 1992
12	ISO 9001-9002-9003	Doğruluğun kontrolü (Muayene ve deney)	17 Aralık 1992	4 Ocak 1993
13	ISO 9001-9002-9003	Ölçme ve deney teçhizatının kontrolü (Muayene, ölçme ve deney teçhizatı)	18 Aralık 1992	5 Ocak 1993
14	ISO 9001-9002-9003	Uygunsuzluk (Uygun olmayan ürünün kontrolü)	22 Aralık 1992	7 Ocak 1993
15	ISO 9001-9002	Düzeltilici faaliyet	24 Aralık 1992	8 Ocak 1993
16	ISO 9001-9002-9003	Taşıma ve üretim sonrası fonksiyonlar (Taşıma, muhafaza, ambalaj ve dağıtım)	25 Aralık 1992	12 Ocak 1993
16.2	ISO 9001	Satış sonrası servis	29 Aralık 1992	15 Ocak 1993
17	ISO 9001-9002-9003	Kalite dokümantasyonu ve kayıtlar (Doküman kontrolü)	4 Ocak 1993	16 Ocak 1993
17.3	ISO 9001-9002-9003	Kalite kayıtları	5 Ocak 1993	19 Ocak 1993
18	ISO 9001-9002-9003	Personel (Eğitim)	7 Ocak 1993	21 Ocak 1993
20	ISO 9001-9002-9003	İstatistik Metodlarının kullanımı (İstatistik teknikleri)	8 Ocak 1993	22 Ocak 1993

TEMEL İSTATİSTİK SEMİNERİ

1 Aralık 1992 / 13.00 - 16.00

-Temel tanımlar, -Dağılımı belirleyen faktörler, -Ortalama

2 Aralık 1992 / 13.00 - 17.00

-Değişiklik ölçüleri, -Asimetri ölçüleri

-Histogramların hazırlanması

3 Aralık 1992 / 13.00-16.00

-Normal dağılım

4 Aralık 1992/13.00-16.00

-Hipotez testleri

5 Aralık 1992 / 13.00-17.00

-Varyans analizi, -Örnekleme yöntemleri

Ücret: TMMOB Üyelerine: 800.000 TL/kişi

Diğer: 1.000.000 TL/kişi

BİLGİSAYAR DESTEKLİ TASARIM VE ÜRETİMDE YENİ TEKNOLOJİLER

✓ 1. GÜN 17 Aralık 1992 / 13.30-17.30

Bilgisayar destekli tasarım ve üretim teknolojileri Serbest çalışma

✓ 2.GÜN 18 Aralık 1992 / 13.30-17.30

Macintosh işletim sistemi üzerinde genel bilgi Mac Bravo yazılım paketi

tanıtımı>Yazılım üzerinde uygulamalı çalışma

✓ 3. GÜN 19 Aralık 1992 / 13.30-17.30

Bilgisayar destekli üretim kavramı Macintosh'da üretim yazılımları

tanıtımı serbest çalışma

Yönetenler: Volkan VARICI FEKOM BİLGİSAYAR İTİD. / İZMİR

ORHAN BATUR PAY BİLGİSAYAR A.Ş İSTANBUL

Eyren AKSAKOĞLU PAY BİLGİSAYAR A.Ş / İSTANBUL

Ücret ;TMMOB Üyeleri; 750.000TL/kişi -Diğer ; 950.000/kişi

Yer: MMO İzmir Şubesi Eğitim Merkezi Tel:(51) 63 27 25-22 57 56

I. ULUSAL TESİSAT MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ VE SERGİSİ ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

Odamız adına Şubemizce düzenlenen I. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi hazırlık çalışmaları sürmektedir.

Şubemize şu ana kadar otuzu çağrılı konuşmacıya ait olmak üzere kırk adet bildiri özeti ulaştırılmıştır.

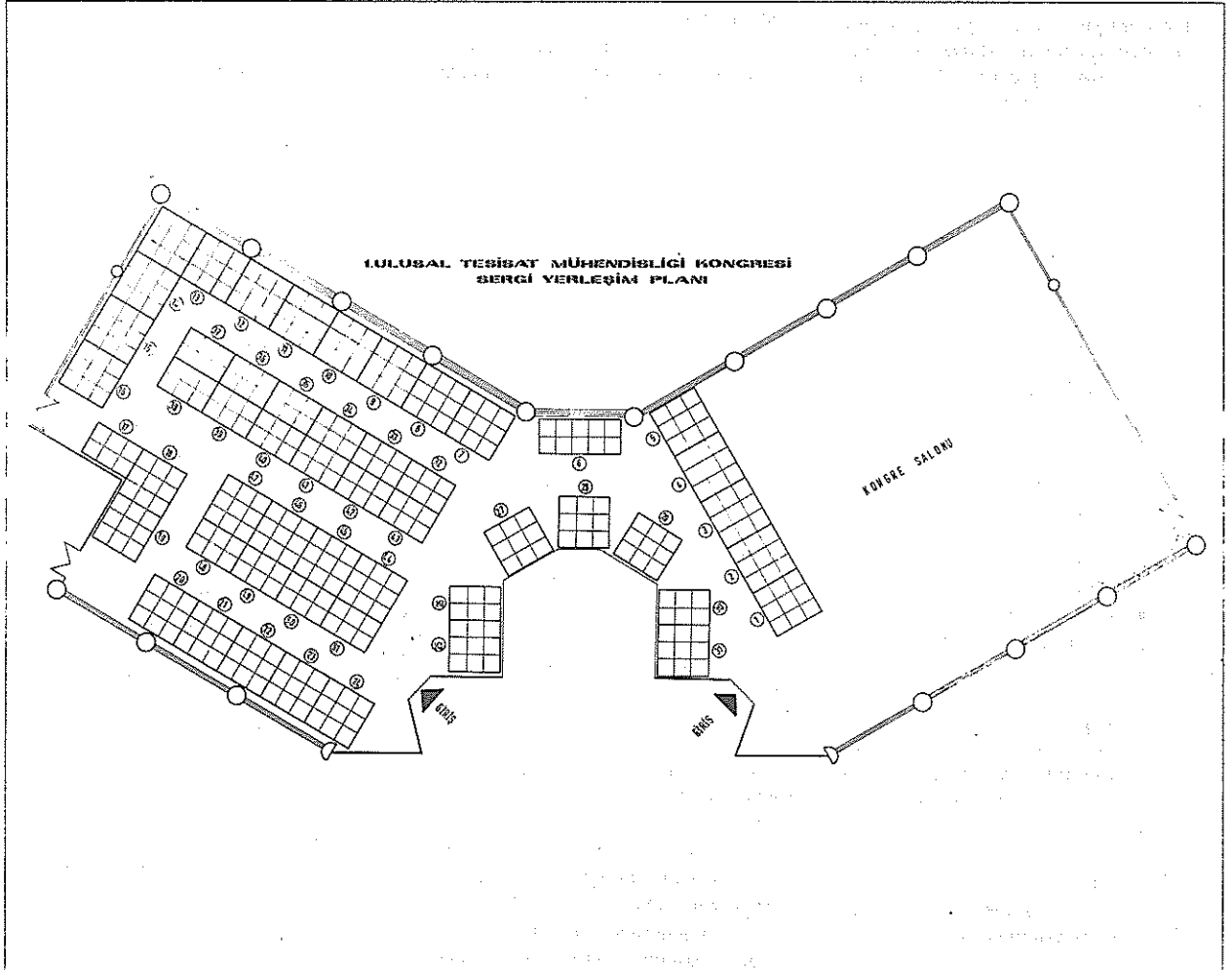
Düzenleme Kurulu, bu bildiri özetlerini hakemlere ileterek bildiri sahiplerine inceleme sonuçlarını ulaştırmaktadır.

Düzenleme kurulu, Şubemize ulaşan bildirimleri teknik zorluktan dolayı kongrede sunulamaması durumunda kongre bildiri kitabında yer verecektir. Kongre sonuçlandığında Tesisat mühendisliği El kitabı haline getirilmesi hedeflenen bildiri kitabına girecek tüm bildirimler için sayfa sınırlaması getirilmiyor.

Kongreyle birlikte açılacak olan I. Ulusal Tesisat Mühendisliği Sergisi hazırlık çalışmaları tamamlandı. Ülkemizde çok önemli projelere imza atmış mühendislerin bir arada olacağı kongrede firmaların ürünlerini tanıtması için söz konusu sergi çok önemli fırsat oluşturuyor. Bu nedenle bir çok firma Sergi Satış Şartnameleri hazırlamadan önce sergiye katılmak için Şubemize başvurmuş bulunmaktadır.

Tesisat Mühendisliği ile ilgili ürünlerini tanıtmak isteyen firmaların bu önemli fırsatı kaçırmamaları gerekiyor. I. Ulusal Tesisat Mühendisliği Sergisi Yerleşim Planı aşağıda verilmektedir.

Sergi için ayrıntılı bilgi Şubemiz Kongre Sekreteryası Melih YALÇIN ve Alev ÇAMSARI'dan edinilebilir.

92'nin SON ÇEYREĞİ

ŞUBEMİZİN 12 EKİM 1992-12 OCAK 1993 ÜÇ AYLIK ÇALIŞMA PLANI

A. ÜYE İLİŞKİLERİ VE ÖRGÜTLENME:

A1. İşyeri ziyaretleri yapılacaktır. Tüm İşyeri Temsilcilikleri en az bir kez ziyaret edilecektir.

İşyeri Temsilciliklerinin oluşturulması tamamlanacaktır.

A2. Manisa İl Temsilciliğinde Şube ve Yürütme Kurulu ortak toplantısı yapılacaktır.

Soma ve Alağa İlçe Temsilcilikleri ziyaret edilecektir.

A3. Ödemiş, Akhisar, Salihli, Turutlu'da MDB toplantısı yapılacaktır.

Torbali'da MDB oluşturulacaktır.

A4. Yönetim çalışmaları.

✓ Şube bütçesi içerisinde çalışanların payı azaltılması hedeflenmektedir. Oda çalışanlarının büro otomasyonu daha az kadroyla yerine getirilmesine çalışılacaktır. Üye-oda ilişkilerinde yönetim üye ilişkilerinin canlı, dinamik tutulması için üyeye yönelik etkinlikler arttırılacaktır. Bunun için organizasyonda yeni biçimler, yeni yöntemler uygulanacaktır. Üyenin Oda'ya olan ilgisini arttıracak çalışmalar katılımını öze-direcek biçimde yeniden yapılandırılması hedeflenmektedir. Teknik hizmetlerin hızlı ve sağlıklı olarak yerine getirilmesi, hizmet verilen kuruluşların sayısının arttırılmasında profesyonel yaklaşım getirilecektir.

✓ Uzmanlık Komisyon Çalışmaları: Komisyonların 1992 yılı sonu Çalışma Raporu hazırlanacak ve 1993 yılı Çalışma Planı yapılacaktır.

✓ Kalite Uzmanlık Kurulu çalışmaları sürdürülecektir.

✓ Şube Koordinasyon Kurulu toplanacaktır.

A5. Şubenin mekanının yeniden düzenlenmesi Şube çalışma organizasyonu yeniden yapılacaktır. Oda çalışmalarına rasyonel, verimli çağdaş bir yönetim biçimi kazandırılması çalışmaları sürdürülecektir.

A6. Şube bütçesinden mesleki denetim ve periyodik kontrol hizmetlerinde kullanılmak üzere 1 oto-

mobil ve 1 yazıcı kazandırılması hedeflenecektir.

B. ÜYE İLİŞKİLERİ:

✓ Üye adreslerinin güncelleştirme oranı % 95 olmasına çalışılacaktır.

✓ Üye ödentilerinde toplama oranı:

1992 için %90

1992 yılı öncesi için %95 oranda toplanmasına çalışılacaktır.

✓ 38. Oda Kuruluş Yılı Kutlama Gecesine katılımın yığınsal olmasına çalışılacaktır. Bu gecede 50., 40. ve 25. yılını dolduran üyelere plaketter verilecektir.

✓ Şube mekanının yeni düzenlenmiş durumuyla açılış kokteyli düzenlenecektir.

✓ Daha etkin bir oda yaratmak amacıyla yönelik üyelerimizin katılımına açık bağış kampanyası sürdürülecektir.

✓ Üyelerin profilini çıkarmak üzere anket formunun üyelere dağıtımı ve toplanması 31 Aralık 1992 tarihinde tamamlanacaktır.

C. EĞİTİM ETKİNLİKLERİ

Meslek içi Eğitim Etkinlik Planı;

* Temel İstatistik

* Kestirimci/ Uyarıcı bakım

* Sistem Analizi

* CAD/ CAM

* ISO 9000 üzerine seminerler

düzenlenecektir.

* Ücretsiz Bilgisayar kursları sürdürülecektir

D. SOSYAL VE

KÜLTÜREL ETKİNLİKLER:

✓ Konut Yapı Kooperatifi yaşama geçirilecek üye kaydı başlatılacaktır. Urla belediye sınırları içerisinde arsa teminine çalışılacaktır.

✓ Hafta sonu dinlenme gezileri düzenlenecektir.

✓ Geleneksel Oda kuruluş Günü kutlamasına yönelik Oda Gecesi yapılacaktır.

✓ Şube koordinasyon Kurulu ve Oda etkinlikleri danışmanlar kuruluna kokteyli verilecek.

✓ Üyelerimize yönelik indirimli genel tüketim olanakları sağla-

nacaktır.

✓ Haftasonu Söyleşileri yapılacaktır.

✓ Film Gösterimleri yapılacaktır.

E.TMMOB İL KORDİNASYON-KURULU SEKRETERYASI İLE İLİŞKİLER

✓ Kolay Mühendislik Yasasına tepki doğrultusunda çalışmalar planlanacaktır.

✓ Çalışmalara katkılarımız sürdürülecektir.

✓ TMMOB Olağanüstü Genel Kurul toplantısı ile ilgili hazırlık çalışmalar yapılacaktır.

F. ODA MERKEZİ İLE İLİŞKİLER

✓ Oda Olağanüstü Genel Kurul Toplantısının gerçekleşmesi için çaba harcanacaktır.

G. I. ULUSAL TESİSAT KONGRESİ VE SERGİ DÜZENLEME ÇALIŞMALARI SÜRDÜRÜLECEKTİR.

✓ Sergi standına firma katılımı hızlandırılacaktır.

✓ Kongreye ulusal düzeyde geniş katılımın sağlanması için platform değerlendirilecektir.

H. KİTAPLIK GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Yeni yıldan itibaren Şube kitaplığımız yeni düzenlemeyle birlikte üyenin hizmetine sunulacaktır.

J. YAYIN ÇALIŞMALARI

✓ Üyemiz Prof. Dr. Mustafa SABUNCU' nun 3 kitabının Şube yayını olarak basımı gerçekleştirilecektir.

✓ Bülten aylık periyotlarda çıkmasını sürdürecektir.

✓ Ajanda 93' ün basımı için bölgemizden Şubemiz payına düşen miktar kadar ilan alınacaktır.

✓ I. Ulusal Tesizat Kongresi Bildirileri kitabı yayına hazırlanacaktır.

I. MALİ DURUM

✓ 1993 yılına Şube bütçesine gelir ve gideri + - %5 oranında gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

✓ 1993 yılında Şubemizin borcunun olmaması hedeflenmektedir.

ÇEVİRİM İÇİ KALİTE KONTROLUNDA DÜZELTİCİ FAALİYETLER VE DENEY TASARIMI

Yrd. Doç. Dr. Ali ŞEN
MMO İzmir Şubesi
Kalite Danışmanı

1. GİRİŞ

Kalite kontrol sisteminin en önemli parçalarından birisi de düzeltici faaliyetlerdir. Düzeltici faaliyetlerin sürekliliği süreç ve ürün kalitesini geliştirmenin sürekliliğini sağlamaktır. Düzeltici faaliyetler süreci içinde iki durum uygulanır.

i) Spesifikasyonların toleranslar dışında olması durumunda, kalite karakteristiklerini ortalaması spesifikasyon hedef değeri olan ve tolerans içi duruma çekmek için düzeltici faaliyetler uygulanır.

ii) Herhangi bir kalite karakteristiklerinin toleranslar dışına çıkabileceği sezildiğinde, önleyici olarak düzeltici faaliyetler uygulanabilir.

Etkin olarak düzeltici faaliyetlerini uygulamak için sistematik planlama ve deney tasarımı uygulamak yararlı sonuçlar sağlayabilmektedir. Daha önce yaşanan kalite problemleri içinde önemli olanlarına karşılık gelen düzeltici faaliyet prosedürleri genel düzeltici faaliyet rehberi içinde dökümanite edilmesi ve bu konularda yöneticilerin üstleneceği görevlerin tanımlanması çalışmaları sistematik planlamaya esas olan çalışmalardır. Tespit edilmiş düzeltici faaliyet prosedürlerinin detaylı açıklamaları ve zaman bağımlılıkları rehberin içinde özenle yer alması gereken detayları oluşturmaktadır.

Ayrıca düzeltici faaliyet rehberi,

i) Kalite sisteminin herhangi bir konusunda ortaya çıkan uygunsuzluklara,

ii) Müşterilerden gelen şikayetlere ve

iii) Kontratlarla bağımlı iş yapılan tedarikçi ya da alıcı firmalara, göre sınıflandırılarak hazırlanmalıdır. Bu çalışmada ürün ve süreç tasarımı ile ilgili düzeltici faaliyetler ihmal edilerek, yalnızca süreç kontrolü sırasında ortaya çıkan uygunsuzlukları ortadan kaldırmaya yönelik düzeltici faaliyetlerin yapısal tesbiti için deney tasarımı tekniklerinin kullanımı tanıtılmaya çalışılacaktır.

2. ÜRETİM-KALİTE ÇEMBERİ

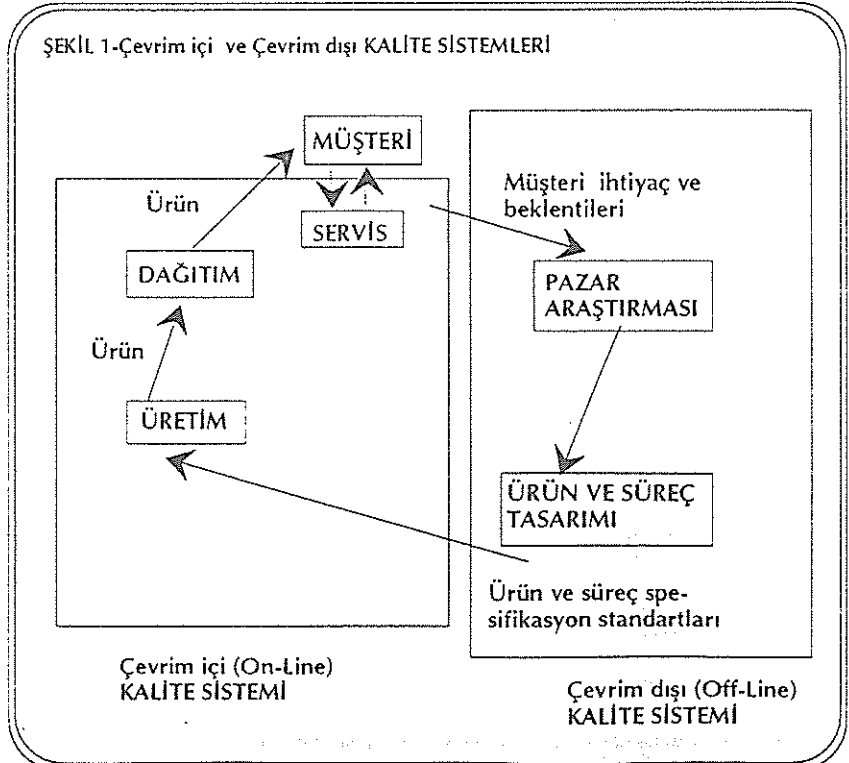
Üretim- Kalite Çemberi (Production-Quality Circle) müşteri isteklerini tatmine yönelik ekonomik ürün oluşturma çabalarının gösterildiği bir grafikdir. Değişik versiyonlarında "Kalite Halkası" adı da kullanılmaktadır. Şekil 1 ve Şekil 2 üretim kalite çemberinin sırası ile kalite sistem sınıflama ve ISO 9000 serisi için sınıflandırılmasını göstermektedir.

3. DENEY TASARIMI

Üretim süreci içinde kalite karakteristiklerindeki oynamaları, hedef değerlerine çekmek ya da değişkenliklerini azaltmak için deney tasarımı teknikleri kullanılabilir. Bunun için kalite karakteristiklerine etki eden faktörler ve bu faktörlerin seviyeleri seçilerek faktöryel denemelerin kullanılması uygundur.

Her faktör için iki seviye seçilirse ve faktör sayısı k ise 2k sayıda deney planlaması gereklidir. Deneyler tekrarlanmalı (r>2) ya da tekrarsız (r=1) olarak yapılabilir. Tekrarsız deneylerde hata kareler toplamını doğrudan

ŞEKİL 1-Çevrim içi ve Çevrim dışı KALİTE SİSTEMLERİ

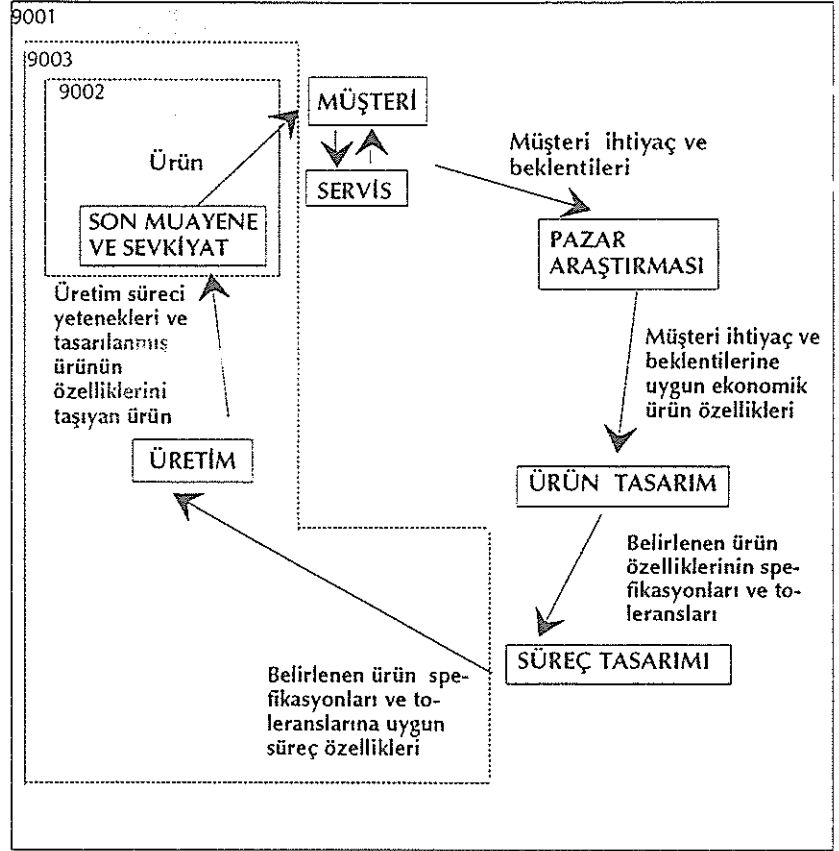
hesaplamak mümkün olmadığı için etkileri önemsiz görünen faktörler hata terimi içerisinde yer alırlar. Etkileri önemli bulunan faktörler seçilerek üzerinde yapılan analizlerde daha önceden belirlenmiş kalite karakteristiğinin ortalamasında ve/veya değişkenliğinde ortaya çıkabilecek değişimlere karşı alternatif düzeltici faaliyet parametreleri tanımlanmış olur. Elbette üretim yapan firmalarımız, kalite karakteristiğindeki bir değişim karşısında alternatif davranış biçimlerini biliyor olabilirler. Ancak, deney tasarımı ile elde edilen bulgular aracılığı ile optimal davranış biçimlerini tanımlayabileceklerini de belirtmek gereklidir.

Deney tasarımı ile aynı zamanda kalite karakteristiklerinin olumsuz faktörler karşısında daha az etkilenmesi de amaçlanabilir.

ISO-9001 içinde madde 4.14., düzeltici faaliyetlerin, uygunsuzluğun ortaya çıkmasında

i) Etki eden faktörlerin ve faktörlerin nispi etkilerinin belirlenmesi,

ii) Neden olan faktörlerin karşısında düzeltici faaliyetlerin tanımlanması ve dökümanite edilmesi

ŞEKİL 2-ISO 9000 ve Üretim Kalite Çemberi

iii) Neden olan faktörlere karşı alınan önlemlerin etkinliğinin sağlanması vurgulanmaktadır. Bu açıdan değerlendiril-

diğinde deney tasarımının düzeltici faaliyetleri tanımlamada ve etkinliğini sağlamada önemli bir yaklaşım olduğu söylenebilir.

SOSYAL KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

KİŞİ GELİYOR! VIDEO FİLMİ EVİNİZDE DEĞİL ODAMIZDA İZLEYİN!

Tarih	Saat	FİLM
14 Kasım 1992 Cumartesi	14.00	Modern Zamanlar (Charlie Chaplin)
18 Kasım 1992 Çarşamba	19.15	Pariste Kadın (Charlie Chaplin)
21 Kasım 1992 Cumartesi	14.00	Şehir Işıkları (Charlie Chaplin)
25 Kasım 1992 Çarşamba (Not: İngilizce alt yazılıdır)	19.15	Despoir (Fossbinder)
28 Kasım 1992 Cumartesi	19.15	Pariste Kadın
2 Aralık 1992 Çarşamba	19.15	Modern Zamanlar
5 Aralık 1992 Cumartesi	14.00	Despoir
9 Aralık 1992 Çarşamba	19.15	Şehir Işıkları

Yer: Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Eğitim Merkezi
(Özel Dinamik Sürücü Kursu)
Adres: Atatürk Cad. No: 422 / 3-4 ALSANCAK-İZMİR
Not: Katılım ücretsizdir.

BAHARIN SON GÜNLERİNDE SPİL'İ GÖRDÜNÜZ MÜ? SPİL GEZİSİ

PROGRAM :21 Kasım 1992 Cumartesi
Saat: 13.00 : Gündoğdu Heykelden Spil'e hareket
Saat: 13.45 : Manisa'da alışveriş
:22 Kasım 1992 Pazar
Saat: 18.00 : Spil'den İzmir'e hareket
Katılım ücreti : 95.000 TL / kişi

Not : Katılım; 40 kişi ile sınırlandırılmıştır. Başvurularda öncelik sırası esas alınacaktır. Katılım ücreti; ulaşım, konaklama ve yakacak bedelini içermektedir. 6-12 yaş grubu çocuklara %50 indirimlidir.

ÜYELERİMİZE İNDİRLİMLÜ KIRTASIYE MALZEMELERİ

KİBELE KIRTASIYE

Üniversite, Büro, Kırtasiye Malzemeleri, Samsung Faxm ile ve Elektronik Daktilolar; Olivetti, Enka, Daiwa Mekanik Daktilolar; Auora, Sharp Hesap Makinaları, Cep Bilgisayarları; Fax Kağıtları, Telex Ruloları, Fotokopi Kağıtları, Bilgisayar Disketleri, Ekran Filtreleri, Priten ve Elektronik Daktilo Şeritleri, Yazıcı Kasa Rulo ve Şeritleri, Bilgisayar Temizleme Spreyleri, Bilgisayar Sürekli Formları ve Her Türü Sarf Malzemeleri.

Özelit & Fotokopi
Özenli & Ekonomik Çekim

Kırtasiye Mağaza: Fevziyeoğlu Bulv. No: 14/C Ege İ. Merkezi İZMİR
Çekim Merkezi: Fevziyeoğlu Bulv. 393 Sok. No: 1 İZMİR TEL: 80 77 72

Not: MMO Üyelerine ve öğrencilere % 15 indirim uygulamaktadır.

Otomotiv sanayii, yarattığı katma değer, sağladığı istihdam artışı, geliştirdiği yan sanayi ile imalat sanayinin öncü sektörlerinden biridir. Özellikle Bursa, İstanbul, İzmir gibi sanayi merkezlerinde yoğunlaşan otomotiv sanayimiz kendi gereksinimi için gerekli yan sanayinin kurulmasının yanında diğer makina ve imalat sanayiinde gelişimini sağlamıştır. Ülkemizde otomotiv ve yan sanayi gerek katma değer ve gerekse istihdam yönünden imalat sektörü içinde yüzde 10 civarında ağırlığı ile ilk 5 sektör arasında yer almaktadır. 1980 yılında toplam otomotiv sanayii üretimi 70.000 adet iken bu sayı 1990 yılında 240.000 adede ulaşmış bulunmaktadır. Bugün otomotiv sanayiinde ortalama 25.000 kişi ve buna bağlı sektörleri 500.000 kişi istihdam edilmektedir. Otomotiv sanayii ile birlikte otomotiv yan sanayi de ülkemiz sosyal ve ekonomik gelişimini destekleyen bir nitelik taşımaktadır.

Ülkemiz sanayiinin gelişiminde ve toplumumuzun kalkınmasında önemli bir yeri bulunan otomotiv sanayiinde, üretim teknolojisine ve üretim aşamalarına bağlı olarak işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunları da değişiklik göstermektedir. Bu nedenle otomotiv ana sanayii ve yan sanayiinde faaliyet gösteren işyerlerinin özelliklerine ve üretim niteliğine uygun işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Otomotiv ana sanayiinde, günümüzde üretim teknolojisinde sağlanan gelişmeler sonucunda otomasyonun ağırlık kazandığı seri üretim yöntemleri kullanılmaktadır. İşçi sağlığı ve iş güvenliği açısından otomotiv ana sanayiinde otomasyonun neden olabileceği sorunların giderilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu amaçla, akan iş sistemlerinin özel bir şekli olan yürüyen bant sistemleriyle üretimin gerçekleştirildiği işyerlerinde, iş akış hızı çalışan insanın yetenek ve gücüne göre ayarlanmalıdır. Her aşamadaki iş yükü, çalışan insanın işgünü süresince üretim etkinliğini zorlamadan sürdürebileceği düzeyde olmalıdır. Band hızı insanın fizyolojik yeteneğinde meydana gelen günlük iniş ve çıkışlara uygun olmalı, band hızının be-

Otomotiv Sektöründe İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği

Gürbüz Yılmaz
Makina Mühendisi

lirlenmesinde işe alışma ve deneme dönemleri dikkate alınmalıdır. Her vardiyada sık aralıklarla kısa dinleme araları verilerek, yorgunluk belirtileri azaltılmalıdır. Yapılan iş monotonluktan kurtarılmalı ve çalışanın işe yabancılaşması önlenmelidir. Band sisteminin çalışan üzerinde yarattığı stres ve sıkıntı duyguları giderilmelidir.

Otomotiv ana ve yan sanayiinde faaliyet gösteren işletmelerde genellikle vardiyalı çalışma uygulanmaktadır. Vardiyalı çalışma sisteminin psiko-sosyal etkileri, fizyolojik zorlamaları ve biyolojik uyumu bozma özellikleri bulunmaktadır. Bu nedenle vardiyalı çalışma sistemi uygulanan işyerlerinde bu olumsuz etkilerin giderilmesi amaçlanmalıdır. Genelde amaç, insanı zorlamayan güvenli bir çalışma ortamı yaratmaya yö-

nelik olmalıdır. İnsan-makina sistemlerinden kaynaklanan her türlü bedensel ve ruhsal zorlanmaların azaltılması gereklidir.

Otomotiv sanayiinde üretim sürecinde iş ve işlemler çoğunlukla "Ağır ve Tehlikeli İşler Tüzüğü" kapsamına girmektedir. Üretim her aşamasında çalışan insanların sağlık kontrolünden geçirilerek, yaptıkları işlere bedence ve ruhça uygun sağlık göstergelerine sahip olup olmadıkları saptanmalıdır. İşe uygun işçi seçimi konusunda gereken özen gösterilmelidir.

Otomotiv sanayii çeşitli tip şasesleri olan otomobil, kamyon, otobüs, traktör ve iş makinaları yapımı ile ilgili yan sanayileri de kapsamına alan bir sektör konumundadır. Ülke düzeyinde büyüklü küçüklü birçok işyerinin faaliyet gösterdiği otomotiv yan sanayiinde üretilen ürünlerin çeşitliliği ve atelye niteliği göstermesi nedeniyle işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunları daha yoğun olarak görülmektedir. Otomotiv yan sanayiinde dökme parçadan döküme, elektrik aksamından fren elemanlarına, aktarma organlarından çeşitli aksesuarlara kadar çok çeşitli parçaların üretimi gerçekleştirilmektedir. Otomotiv yan sanayiinde faaliyet gösteren işletmeler genellikle küçük ve orta ölçekli işletme özelliği göstermektedir. İşçi sağlığı ve iş güvenliği açısından tüm küçük işletmelerde yaşanan olumsuzluklar otomotiv yan sanayiinde de gözlenmektedir. Yeterli sermaye ve teknik bilgi birikiminin olmaması, iş güvenliği bilincinin yeterince gelişmemesi başlıca olumsuzluklar arasındadır.

Genelde otomotiv sanayiinde faaliyet gösteren işletmelerde üretim sürecinde oluşabilecek aşırı

İZMİR İLİNDE OTOMOTİV SANAYİİ KURULUŞLARI

FAALİYET KONUSU	SAYISI
Motorlu Taşıt Üreticisi	3
Karoseri Romork Üreticisi	26
Motorsiklet ve Bisiklet Üreticisi	5
Oto ve Traktör Tamircisi	24
Otomotiv Yan sanayii Kuruluşu	157

KAYNAK : EBSO' na Kayıtlı Firmalar

ısı, radyasyon, duman ve zararlı gaz etkilerinden çalışanları korumak amacıyla; işyeri ortamı yeterli düzeyde havalandırılmalı ve gerektiğinde koruyucu maske ve özel giysilerin kullanılması sağlanmalıdır. Ayrıca, ısı yalıtıcı malzemeler ve bazen de soğutma sistemlerinden yararlanılması önem kazanmaktadır. Özellikle döküm ve kaynak işlerinde sıcak ortamda çalışma zorunluluğu nedeniyle aşırı sıvı ve tuz kaybı, çeşitli duman ve buharların solunum sistemi üzerinde zararlı etkileri söz konusu olmaktadır. Ergimiş metal ve kaynak işlerinde gözlerde katarakt tehlikesi yaratan, ışık ve radyasyon etkilerinden korunma titizlikle gözetilmelidir.

Otomotiv sanayiinde yoğun olarak yapılan kaynak işlerinde çalışanların olumsuz etkilerini gidermek büyük önem taşımaktadır. Özellikle karoseri üretiminde kullanılan nokta kaynağı işlemi sırasında, elektrod basıncının etkisiyle birleştirilen parçalar arasında oluşan erimiş metallerin fişkırmaları çeşitli iş kazalarına neden olmaktadır. Böyle tehlikelere ve kaynak dumanlarının zararlı etkilerine karşı nokta kaynağı işlemlerinde robotların kullanılması işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından önemli kazanımlar sağlanmıştır.

Otomotiv sanayiinde gövde ve şase üretimi ile çeşitli saç parçalarının üretiminde yoğun olarak pres işlemlerinin yapıldığı işyerlerinde önemli ve ağır iş kazaları oluşmaktadır. Preslerde el ve vücut kısımlarının kaptırılması, döküntü ve parçaların kesici olması nedeniyle yaralanmalar ve etrafa fırlayan parçaların etkisiyle sakatlanmalar sıkça görülen iş kazaları arasındadır. Bu tür kazaları önlemek için preslerde güvenlik önlemi olarak çift el kumanda sistemi ve kapalı kalıpla çalışma gibi yöntemler uygulanmalıdır.

Son zamanlarda otomotiv sanayiinde fiberglas takviyeli plastik gövde parçaları da yaygın bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Bu parçaların üretildiği işyerlerinde çalışan işçilerde deri iritasyonları, dermatitler ve solunum sistemi rahatsızlıkları gibi sağlık sorunları sıkça görülmektedir. Bu sorunların giderilmesine yönelik önlemler alınmalı, gerektiğinde bu tür

işlerde çalışan işçilerin kişisel koruyucu giysiler kullanmaları sağlanmalıdır.

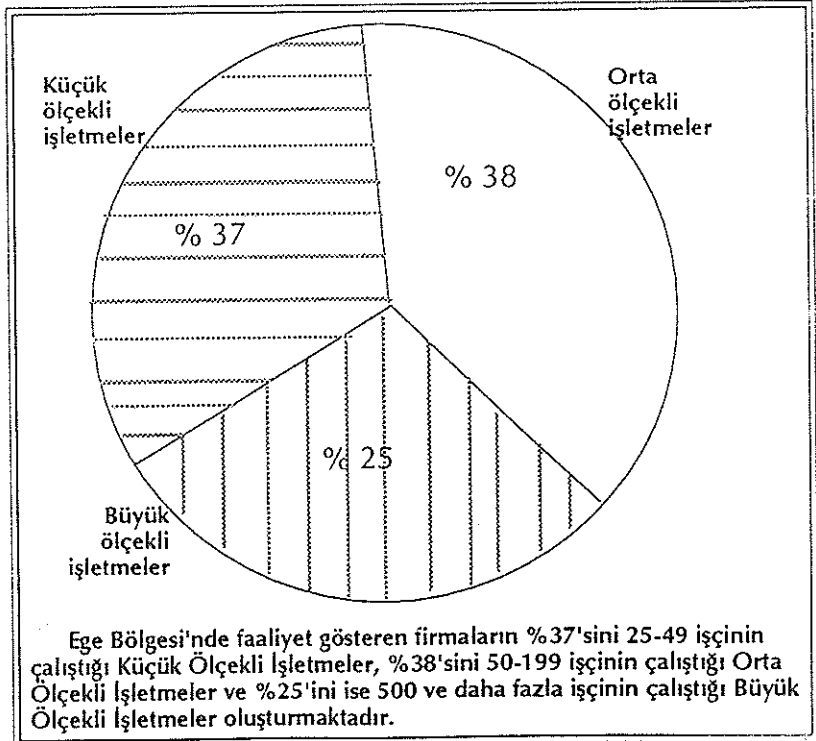
Otomotiv sanayiinde üretim sürecinde kullanılan bazı parçaların elektrolit yöntemle kaplanması gerekli olmaktadır. Bu işlemlerde krom, kadmiyum, nikel, bakır ve benzeri madenlerin kullanılması ve asit havuzlarında işlem sırasında çıkan buhar ve dumanların zehirli etkileri ortaya çıkmaktadır. Özellikle büyük havuzların kullanıldığı yerlerde havalandırma sorunu büyük önem kazanmakta ve çevrede bulunanların korunabilmesi için özel havalandırma tekniklerinin geliştirilmesi gerekli olmaktadır.

Boyanması gereken parçaların ön temizleme işlemleri için kullanılan tölven, kısılen, heptan gibi kimyasal maddelere ve astar boya- larında da tokien, propilen, butil ve amil asetat ile metilalkol buharlarına maruz kalınması çok büyük sağlık sorunlarına neden olmaktadır. Bu maddelerin etkilerine karşı ve özellikle püskürtme boya kabinlerinde koruyucu önlemler alınmalı ve sulu sistem uygun havalandırma sistemleri kurulmalıdır. Ayrıca, gerekli durumlarda çalışan işçilerin temiz hava maskeleri kullanması gereklidir.

Otomotiv sanayiinde montaj hattı ve tüm üretim aşamala-

rında taşıma, yükleme ve kaldırma işlemleri sırasında çeşitli tehlikeler oluşabilmektedir. Ayrıca bazı montaj işlemlerinde yüksek gerilimle çalışan araç, gereç ve cihazların kullanılması da çeşitli kazalara neden olmaktadır. Bu nedenle elektrikli el aletlerinde 24-42 volt gibi küçük gerilim kullanılmalıdır. Son zamanlarda uygulamaya giren röntgen test teknikleri ise, çeşitli radyoizotopların kullanımını gerektirdiğinden radyoaktivite maruziyeti gibi bir tehlikeyi de gündeme getirmiştir.

Otomotiv sanayi ülkemiz açısından önemli gelişme potansiyeli taşıyan sektörler arasında yer almaktadır. Bu sektördeki üretim artırma ve kalite sağlama etkinliklerinin işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunlarının çözümü kavuşturulmasına yönelik girişimlerle birlikte çağdaş bir anlayışla sürdürülmesi büyük önem taşımaktadır. Üretim her aşamasında işçi sağlığı ve iş güvenliğini sağlamak amacıyla, iş tehlike analizlerinin yapılarak geliştirilecek sağlık ve güvenlik önlemlerinin uygulamaya konulması; sürekli ve etkili bir denetimin sağlanması, meslek hastalıkları ve iş kazalarını önlemek için gerekli ve kaçınılmazdır.

Kolay Mühendislik Yasasına Tepki; Hemen... Şimdi!

Şubemizin başlattığı " Kolay Mühendislik Yasasına Hayır " kampanyası, meslekdaşlarımızın yoğun katılımlarıyla devam ediyor. BMC İşyeri Temsilciliğimiz aracılığı ile şubemize iletilen 65 dilekçeden sonra, yine aynı işyerinden 10 ve Göktepe Plastik A.Ş. İşyeri temsilciliğimiz aracılığı ile 10 dilekçe daha şubemize iletilmiştir.

Diğer işyerlerinden de gelecek tepki dilekçeleri toplanarak TMMOB aracılığı ile meclise sunulacaktır.

1980 sonrası; üniversite kavramını, yükseköğretimi çökerten, üniversite öğretim üyeliğini yozlaştıran YOK sistemi ile üniversiteler, çağdaş, bilimsel kurumlar olma işlevini yitirmişlerdir. Eğitimde bilinçli olarak yaratılan kargaşa ve bu kargaşanın giderek içinden çıkılmaz bir durum alması için harcanan çaba, gelecekte özgür ve bilinçli bireyi dolayısıyla demokratik, özgür ve bilinçli toplumları yaratma çabası değildir. Aksine yıllardır geleneksel hale getirilmeye çalışılan; tepkisiz, bilinçsiz ve yönetimsiz kolay toplumların yaratılma çabasıdır.

Şimdiki koalisyon hükümetinin de eğitim alanında ki çalışmalarına baktığımızda, bir saatlik meclis oturumlarında " Kolay Mühendislik " yasası ile NAYLON MÜHENDİSLER' in yaratıldığını, Gece ve ikili öğretim yasası ile yüksek öğretime bir düğüm daha atıldığını görüyoruz. bu çalışmalar koalisyon hükü-

metinin, bilimsel ve çağdaş eğitimden ne anladıklarını ortaya koymuştur.

1992-1993 öğretim yılının başlanmasıyla, uygulamaya giren 3795 sayılı yasa ile ilgili Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığınca belirlenen Yönetmelik 02.08.1992 tarihli Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

Eğitim ve öğretimde Eşitlik ve Bütünlük ilkesini zedeleyen yönetmelik hükümlerinden bazıları şunlardır:

MADDE 2: Bu yönetmelik, lise üstü dört yıl süreli yüksek teknik öğretim gören erkek teknik öğretmen okulu, erkek teknik yüksek öğretmen okulu, yüksek teknik öğretmen okulu ve teknik eğitim fakültesi mezunları ile kız teknik öğretmen okulu, kız teknik öğretmen okulu ve mesleki eğitim fakültesinin teknik eğitim veren bölümlerinden mezun olarak " teknik öğretmen " unvanını kazanmış olanları kapsar.

MADDE 4: Müfredat programları, teknik eğitim fakültelerinden üç, mühendislik fakültelerinden üç öğretim üyesi ve YÖK üyesinin koordinatörlüğünde, Yüksek öğretim Yürütme Kurulunca seçilecek yedi kişilik bir komisyonca belirlenir.

MADDE 5: Tamamlama programlarının süresi iki yıldır. Programı bu sürede bitirmeyenlere iki yarıyıl ek süre verilir.

MADDE 6: Tamamlama programına girebilmek için adayları, her

yıl bir defa merkezi olarak düzenlenen Yeterlilik sınavında (100) tam not üzerinden en aza (50) not almaları gerekir.

MADDE 9: Tamamlama programını başarı ile bitirenlere ilgili dallarında "MÜHENDİS" ünvanı verilir; bunların diplomalarına " 3795 sayılı Kanun uyarınca tamamlama programını bitirerek mühendis ünvanını kazanmıştır" kaydı konur.

MADDE 10: Bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Teknik eğitim fakültelerinin aldığı derslerin Mühendislik fakülteleri ile isim benzerliği dışında hiçbir benzerliği olmamasına rağmen, yalnızca iki yarıyıl, yine eğitim fakülteleri bünyesinde alınan ek dersler ile mühendislik ünvanı dağıtımının anlaşılır yanı yoktur.

Anlaşılması güç olan bu yasa ve yönetliği çıkartan bürokratlar ya mühendislik eğitimi ve mesleğini bilmemektedir ya da bilerek mühendislik eğitimi nitelik kaybına uğratma pahasına politik yatırım peşindedirler.

Her ne olursa olsun, iki durumda da asil gerçek; TBMM de 97 Mühendis ve Mimarın bulunduğu gözönüne alındığında, yasa ve yönetmeliğin çıkarılmasının hiçbir bilimsel temele dayanmadığı ve asla dayandırılmayacağı gerçektir.

TÜM ÜYELERİMİZİ YAKINDAN İLGİLENDİREN BU YASA, YİNE TÜM ÜYELERİMİZİN GÜÇLÜ TEPKİLERİ İLE TARİHE KARIŞAKTIR.

Bea Çetin İGMEZ
"Kolay Mühendislik" e karşı yürütülecek mücadeleyi destekliyorum. Yaratılan adalet dışılığına karşı mücadele edeceğim.

"KOLAY MÜHENDİSLİK" YASASI
12 Mayıs 1992'de Bakanlar Kurulu, Yüksek Öğretim ve Teknik Eğitim Kurumları Yürütme Kurulunun önerisiyle, "Kolay Mühendislik Yasası"na imza attı. Bu yasa ile, lise üstü dört yıl süreli yüksek teknik öğretim gören erkek teknik öğretmen okulu, erkek teknik yüksek öğretmen okulu, yüksek teknik öğretmen okulu ve teknik eğitim fakültesi mezunları ile kız teknik öğretmen okulu, kız teknik öğretmen okulu ve mesleki eğitim fakültesinin teknik eğitim veren bölümlerinden mezun olarak " teknik öğretmen " unvanını kazanmış olanları kapsar.

KOLAY MÜHENDİSLİK YASASI
"Kolay Mühendislik" yasası, Türkiye'de ilk kez bir meslek için, bir üniversite için, bir eğitim kurumuna karşı yapılan bir kampanyadır. Bu kampanya, Türkiye'de ilk kez bir meslek için, bir üniversite için, bir eğitim kurumuna karşı yapılan bir kampanyadır. Bu kampanya, Türkiye'de ilk kez bir meslek için, bir üniversite için, bir eğitim kurumuna karşı yapılan bir kampanyadır.

1992 YILINDA YÜRÜRLÜĞE GİRİŞİ
Yüksek Öğretim ve Teknik Eğitim Kurumları Yürütme Kurulu, 12 Mayıs 1992'de Bakanlar Kurulu'nun kararıyla, "Kolay Mühendislik Yasası"na imza attı. Bu yasa ile, lise üstü dört yıl süreli yüksek teknik öğretim gören erkek teknik öğretmen okulu, erkek teknik yüksek öğretmen okulu, yüksek teknik öğretmen okulu ve teknik eğitim fakültesi mezunları ile kız teknik öğretmen okulu, kız teknik öğretmen okulu ve mesleki eğitim fakültesinin teknik eğitim veren bölümlerinden mezun olarak " teknik öğretmen " unvanını kazanmış olanları kapsar.

MÜHENDİSLİK ÖĞRENCİLERİ YÜKSEK ÖĞRENİMLERİNİ SORGULUYOR

Yüksek öğretimde yeni dönemin başlamasıyla BÜLTEN'imiz Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makina Bölümü son sınıf öğrencileriyle söyleşi yaptı. Bu söyleşide mühendis adayları öğrenimlerini sorguluyorlar.

BÜLTEN: Üniversiteye gelmeden önce belli beklentileriniz vardı. Üniversiteye geldiniz ve birer mühendis adayı olarak bir çok gözleminiz oldu. Üniversite ile doğrudan bağlantısı olan kişiler olarak içinde yaşadığımız öğretim sisteminin çerçevesini çizer misiniz?

ERDAL ÇELİK:

Makina Mühendisliğini kazanmadan önce, lise 3. sınıfa kadar henüz seçimimi yapmamıştım. Bunda

makina mühendisi için gerekli bilgilerin verilmemesine inanıyorum. Bunu fabrikalarda yaptığım stajlarda çok açıklıkla farkettim. Örnek vermek gerekirse; bu yıl ki stajımı Mersin Limanının motorhane bölümünde yaptım ve işçiler kadar bile pratik bilgimin olmadığını gördüm.

Bu anlamda okulda bize öğretilenlerin teorik temelli olduğunu söylemek hiç de yanlış olmaz. Elbette bir takım bilgiler ediniyoruz. Fakat öğrendiklerimizi nasıl uygulayacağımızı ve temelde ne öğrendiğimizi, ne için öğrendiğimizi bilmeden okula geliyoruz. Bunun için eziklik hissediyoruz.

Öğrendiklerimizi uygulamamak ve sonucunda kendimizi yarırsız his-

ALİ FUAT: Evet. Üniversite ile Sanayi arasında işbirliği oldukça yetersiz.

MEHMET AYABAKAN:

Ben lise sonrası bilinçli bir seçimle Makina Mühendisliği Bölümünü kazandım. Çünkü o zamanlar makinalarla uğraşmak gibi bir hobim vardı. Fakat kazandıktan sonraki yıllar isteğimin yerini isteksizlik aldı. Bunda da öğretim sisteminin yalnızca teoriden oluşmasının büyük etkisi var..

Bir önemli etken de, yabancı dilin okul bitiminden sonra işe başlarken önemli bir avantaj olduğunun bilinmesine rağmen, dil eğitimi konusunda tatmin edici bir çalışmanın üniversitemizde bulunmamasıdır. Buna ek olarak bilgisayar eğitim ve uygulamasının yok denecek kadar sınırlı olmasıdır.

Sonuç olarak, üniversiteyi bitirdiğimizde bütün bunların etkisi ile çalışma yaşamında yerinde bir deyimle "sudan çıkmış balığa" dönüyoruz. Acı ve gerçek olan şudur ki, staj dönemlerinde bile etkin olarak görevlendirilmiyoruz.

KADİR YILMAZ:

Benim düşüncem, bütün bu eksiklikler dört yıl gördüğümüz eğitimin çok geniş alana yayılı olmasından kaynaklanıyor. Uzmanlaşmıyoruz. Bu nedenle fabrikalarda bir çok şeyle ilk karşılaşmamızda şaşırıyor olmamız doğal. Daha önce arkadaşım bir işçi kadar bilgili olmadığımızı söyledi. Aslında yeterince belkide fazla bilgimiz var. Ama pratik eksikliğimiz olduğu gerçek.

Sonuç olarak, 21 yaşında üniversiteyi bitiren insan gerçekten birşeyler bilmiyorsa, bu son derece sakıncalıdır. Ülke ekonomisi açısından daha da sakıncalıdır.

CAHİDE DURSUN:

Ben de tercihim bilerek yaptım. Ancak sınıf geçtikçe isteğimin yerini güvensizlik aldı. İş yaşamına karşı belirgin bir korku taşıyorum. bunun nedeni, görerek, uygulayarak öğrenmediğimizden.

Ayrıca yabancı dil eğitiminin yetersizliği ve bilgisayar eğitimindeki ciddiyetsizlik bir diğer problem. Birinci yıl tek döneme sıkıştırılan bilgisayar dersinin, aslında 4. yıl iki

birincil neden, üniversiteye kadar olan eğitimin, öğrencilerin doğal yetenekleri doğrultusunda yönlendirilmesinde etkisiz oluşudur. Sorunda buradan başlıyor. Bence üniversite öncesi eğitimde insanlara yön verilmeli. Üniversite sınavına girerken ise önümüzde birçok seçenek ve 18 tercih hakkı konuldu. Sonuç olarak da rasgele tercih yapıp bu bölüme girmeye hak kazandım.

Şu an 4. sınıfta olmama karşın, mesleğime yönelik hiçbir eğilim ve istek taşımıyorum. Çünkü okulda bir

setmek, bizleri derslere karşı ilgisiz kılyor. Başarısızlık da buradan kaynaklanıyor.

ALİ FUAT:

Pratikten yoksun bir eğitim aldığımızı düşünüyorum. Burada teorik olarak öğrendiklerimizi uygulamak için okul yer ayırmamış. Varolanları kullanmak istediğimizde ise bir çok bürokratik engelle karşılaşılıyor. Uygulama yapabileceğimiz alanlara gereksinmemiz var.

BÜLTEN: Üniversiteye Sanayi işbirliğini mi kastediyorsunuz?

yarı dönem okutması gerekir. Terminal yetersizliğinde, pratik uygulamalarımızı sınırlı tutuyor.

Sonuç olarak, bende pratik eksikliği diyorum. Hocalarımızın, "siz araştıracaksınız" demeleri yerine, bize araştırıp uygulama yapabileceğimiz alanları göstermeleri gerekir.

MEHMET AYABAKAN: Ben bir şey daha eklemek istiyorum, YÖK yönetimi ile üniversitelere getirilen, sık ve çok dersler, önşart uygulaması ve diğer benzeri etkenler nedeniyle istediğimiz bir süre sonra bıkkınlığa dönüşüyor. Kanımca bugi-bi eğitim sisteminden kaynaklanan sorunların yok edilerek öğretim teşvik edici olması sağlanmalıdır.

BİRKAN EMİROĞLU: Hepimizde olduğu gibi, olgunlaşmamış ve seçim yapacak bir düşünce yapısı ile idealim olan Makina Mühendisliği Bölümünü tercih ettim. O zaman ki bakış açımı şimdi ki arasında belirgin farklılıklar var. O zamanlar çok daha ideal düşünme karşın, şimdi bir takım düzen-sizlikleri gördükçe isteksizliğe sür-rükleniyorum. Okul bitiminde bir işçinin aldığı ücretten daha düşük bir ücretle değerimiz belirleniyor. Bu anlamda, işçiye ve emeğe saygılı olduğumu belirterek; mühendis, ara teknik eleman ve işçinin statülerinde, mühendis aleyhine kayan ibrenin düzeltilmesi için üniversite-sanayi işbirliği öneriyorum.

SAVAŞ ÖZOK: Ben olaya başka bir boyutuyla yaklaşmak istiyorum. Biz okula 1985 yılında 105 kişi olarak girdik. 15 kişi uzaklaştırıldı, 10 kişi okulu bıraktı. Geriye kalan 80 kişiden, okulu 4 yılda bitiren 3 kişi var. 7. yıl sonunda bitirenlerin sayısı 10-15 kişi, 8. yılını okuyanların sayısı ise 38 kişi. Bütün bu 38 kişilik kitle "bitirelim de ne olursa olsun" düşüncesindedir. Hiçbirinde Makina Mühendisliği yapma isteği yok. Bence sorun bu insanların isteksizleştirilmesi ve bu da öğretimin bir çok gereksiz ders ile yoğunlaştırılmasından kaynaklanıyor.

BÜLTEN: Söyleşimiz sırasında ara ara değinilmesine karşın, Mühendislik öğrencileri olarak, yabancı dilin eğitiminiz ve meslek yaşamı içindeki yerini biraz daha açalım. Bir yabancı dilin bile az bulunduğu günümüzde; mühendis, işine karşı saygısı, mesleki yeterliliği, insan ilişkileri, yaratıcı kişiliği ve benzeri bir çok özelliğini geride bırakarak yabancı dil bilgisinin ilk sıraya yerleşmesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

METE ÖZALTIN: Benim kanımca, biz işin esasını unutup lükse kaçan istekler peşindeyiz. Ben yabancı dil bilgisi isteyenler için böyle düşünüyorum. İnsanların yıllardır çalışarak edindikleri deneyimleri bu anlamda hiçe sayılıyor.

BİRKAN EMİROĞLU: Ben yabancı dilin gereksiz olduğu kanısında değilim. Dil gerekli, fakat şart değildir. Gittikçe küçülen bir dünya, iletişim çağında dil bilmek bir gereklilik haline almaktadır. Fakat bunun mesleki anlamda birinci sıraya yerleşmesine karşıyım.

MEHMET AYABAKAN: Bence yabancı dilin gerekliliği, Türk firmalarının teknolojik olarak dışarıya bağımlı olmasından kaynaklanıyor. İthal edilen teknolojilerin içeride kullanılmak için, teknik elemanların dil bilmeleri tercih nedeni olmaktadır. Bu tamamen devletin ilgilenmesi gereken bir problemdir.

BÜLTEN: Kalkınmış ülkelerde ilköğretimi bitiren her 100 öğrenciden 40-60'ı ortaöğretime, 3-5'i de yükseköğretime teşvik edildiği; buna karşın ülkemizde ilköğretimi bitiren her 100 öğrenciden 40'i ortaöğretime, 10'u yükseköğretime yönlendirildiği bilinir. Üniversite kapısında ki bu yığılma, şimdi de Gece ve İkili öğretim ile çözülmeye çalışılıyor. Bu konuda görüş bildirmek isteyen arkadaş var mı?

KADİR YILMAZ: Gündüz eğitimindeki bu kalite düşüklüğü gözönüne alındığında gece eğitiminin durumunu hayal bile edemiyorum. Bu durumda başka bir şey söylemek istemiyorum.

BİRKAN EMİROĞLU: Bu konuda bir çok neden sıralanabilir. İnsanlar üniversite eğitimini bir çıkış yolu olarak görmektedir. Ailelerimiz bizim üniversite eğitimi almamızı isterken de temeldeki düşünceleri bu yöneydi.

Çünkü alternatif yollar yoktu. Üniversitedeki yığılmanın sebebi budur.

MEHMET AYABAKAN: Ben bunun politik bir karar olduğunu düşünüyorum. Üniversite mezunun sayısının, gelişmişlik ölçütü olarak algılandığı batı ülkelerine karşı, hükümetin AT'na girmek doğrultusunda diplomatik işsizleri artırma girişimi olarak nitelendiriyorum.

ATIF EREN: Yaşam güçlükleri karşısında, bir çok insanın okuma fırsatı bulmadan yaşama atıldığı düşünüldüğünde gece eğitime olumlu bakılabilir. Fakat bir çok yükseköğretim mezununun komik rak-

kamlarla, meslek onurunu inciterek çalıştığı gözönüne alınırsa, üniversitede kontenjan arttırımına gitmenin yarasızlığı ortada. Bence öncelikle çalışma koşullarının değiştirilmesi, iyileştirilmesi gerekir. Burada da bir meslek kuruluşu olarak MMO'ya sorumluluk yüklediği düşüncesindeyim

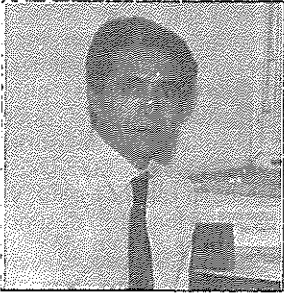
BÜLTEN: Makina Mühendisleri Odası, hepimizin sahip çıkması gereken bir kuruluştur. MMO, gerek iş koşullarının iyileştirilmesi, gerek seminerler, gerekse sosyal kültürel etkinlikler anlamında bir çok çalışmanın aktif olarak yürütüldüğü bir örgütlenmelidir. Tüm örgütlenmelerde olduğu gibi MMO'da da örgüt-üye kopukluğu yaşanmaktadır. Gelecekte üyesi olacağınız meslek örgütümüze daha etkin katılımın sağlanabilmesi için görüş ve önerileriniz nelerdir?

BİRKAN EMİROĞLU: İnsan hepimizin bildiği gibi sosyal bir varlıktır. Bu anlamda öğrenci derneği bazında, meslek odaları bazında, örgütlenmeye olumlu yaklaşmak gerekiyor. Çünkü, ancak örgütlü insan sahip olduğu haklarını koruyabilir, yeni taleplerde bulunabilir ve örgütlü insan kazanabilir. Şu andaki kopukluk, geçmişte yaşanan acı deneylerin ürünüdür.

İnsanlar korkutulmuş, sindirilmiş. Şimdi bizlere, öncelikle insanların üzerine çökmüş bu korku ve yılgınlığı atmaları için mücadele etmek düşüyor. Bunun nasıl yapılacağı ise başlıbaşına bir söyleşi konusu olmalı.

SAVAŞ ÖZOK: İnsanlar kendilerini aşmak yolunda kendiler ile yarışmak yerine, birbirleriyle yarışmak-rekabet etmek yolunu seçtiklerinden, örgütlü davranmak eğiliminde değiller. Bunda, daha önceki örgütlerin aşırı politik bir çizgi izlenmesinde rolü var. Ben sonuç olarak, örgütlü davranmak ve örgütlü bir şekilde mücadele vermek gerektiği düşüncesindeyim.

BÜLTEN: Bu söyleşi için tüm arkadaşlara teşekkür ederim. Oda çalışmalarımızda sizleri etkin olarak göreceğimize inanıyoruz.

Prof. Dr. Cafer İBANOĞLU
İZÜNİDER Başkan Yrd.,
E.Ü. Fen Fakültesi

Üniversitelerimiz ikibinli yıllara büyük sorunlarla giriyor. Bunların başında özerk bir yapıya kavuşamaması, bilimsel üretimlerin komşu ülkelerin bile gerisine düşmesi ve en önemlisi sayıca çok fakat nitelik bakımından düşük öğrenciler yetiştirmesi gelmektedir.

Eline lise diplomasını almış, üniversite kapısına dayanan öğrenci sayısı çığ gibi büyümüştür. Bu yığılmanın çözümü üniversitelerin kontenjanlarının artırılmasında görülmüştür. Üniversitelerimizin öğrenci kontenjanları son on yılda hızla artırılırken ne ülkenin gereksinimleri ne de istihdam sorunu gözönünde tutulmuştur. DPT'nin bu konudaki görüşleri bile dikkate alınmamıştır. Kalkınma ülkelerde 100 ilköğretim öğrencisinden 40-60'nın ortaöğretime, 3-5'inin de yükseköğretime yönlendireceği planlanmıştır. Kalkınmakta olan ülkeler için önerilen plan ise; ilköğretimdeki her 100 öğrenciden 25'inin ortaöğretime, 2'sinin de yükseköğretime yönlendirilmesi şeklindedir. Ülkemizde, şimdiki duruma göre ilköğretimdeki 100 öğrenciden 40'ı orta, 8-10'u ise yükseköğretime gidebilmektedir. Demek ki, bizim ortaöğretim kurumlarımız yönlendirici ve meslek kazandırıcı bir eğitim verememektedir. Durum böyle olunca, çözüm üniversite kontenjanlarını arttırmakta bulunmuştur. Gerçekten, son on yılda üniversitelere alınan öğrenci sayısı hızla artırılmış diplomalı mezun sayısı çoğalmış; bu da üniversitelerin başarı hanesine yazılmıştır.

Üniversitelerimizde okuyan öğrencilerimiz, haftada 23 saatin üzerinde ders almaktadırlar. Kimi zaman bu 35 saati de bulmaktadır. Halbuki gelişmiş ülkelerde haftalık ders saati ortalama 15'tir.

En az bu süre kadar öğrencinin kütüphanede çalışacağı, geriye kalan 10 saatini sosyal ve kültürel et-

ÜNİVERSİTE EĞİTİMİNİN SORUNLARI

kinliklerde kullanacağı düşünülmüştür. Haftada 30-35 saat, 6-7 farklı ders alan bir öğrencinin bu dersleri yeterince kavrayabilmesi, özümleyebilmesi ondan ne istenebilir ne de beklenebilir.

Öğretim üyelerimizin durumu daha da karmaşıktır. Artan öğrenci kontenjanlarını karşılayabilmek amacıyla profesörlüğe yükseltme kolaylaştırılmış, dünya ülkelerinde benzerine rastlanmayan şekilde, bir yılda 2000 profesör üretilmiştir. Buna karşın öğretim üyelerimizin yükü haftada 20 saatin altına düşmemekte; kimi öğretim üyelerimiz ise haftada 44 saat derse giriyor görünmektedir. Batılı ülkelerde ise, bir öğretim üyesi haftada 6-8 saat ders vermektedir. Bir üniversite profesörü, ortaöğretimde olduğu gibi ders anlatan, laboratuvar yaptırın, öğrencilere bilinen klişe bilgileri aktaran bir hoca olamaz. Eğer profesörü böyle algıyorsak, dünyadaki yeni evrensel buluşları, bilgi üretimlerini, araştırmaları ve bunların

uygulamalarını, özgün sentezleri, yayınlar yapmayı ve kitap yazmayı kimler üstlenecektir? Öğretim üyesinin görevi bununla da bitmez. Öğrencileri eğitmenin yanında, toplumla ve tüm insanlarla ilişkilerini düzenlemede önemli yardımlar yapmak durumundadır. Günümüz koşullarında ülkemizdeki bilimsel araştırmalar gelişmiş ülkelerle karşılaştırılmayacak denli azdır. Bilimsel araştırmalar bakımından komşu ülkelerin bile gerisinde kalma durumuna geldik. Bu koşullar altında öğretim görevlisinde bir de ikili öğretim beklemek, üniversitelerde niteliğin daha da düşmesine neden olacaktır.

Rasyonel olmayan toplumlar sorunlarını gerçek alanlardan, yarı gerçek ve hatta hayali alanlara kaydırıyorlar. Temel soruna çözüm bulma yerine, ikincil sorunlarla uğraşıyorlar. Bu biraz bilinçli, fakat daha çokta bilinçsiz, toplum kültürünün yapısından kaynaklanıyor.

PANEL

MÜHENDİSLİK EĞİTİMİ VE SORUNLARI

Yönetici:

Musa ÖZTUFAN (TMMOB İ.K.K)

Konuşmacılar:

Prof. Dr. Ali Çetin GÜRSES (İ.E.Ü)

Prof. Dr. Erdem ALPAY (E.Ü)

Prof. Dr. Reşit SÖNMEZ (TMMOB)

Doç. Dr. Ertuğrul BENZETEN (İZ ÜNİDER)

MELTEM BİLGİÇ (DEMMOD)

DÜZENLEYEN

TMMOB İZMİR İL KOORDİNASYON KURULU

TARİH : 14 KASIM 1992 (Cumartesi)

SAAT : 13.00

YER : İzmir Tabip Odası Konferans Salonu

Prof. Dr. Nusret Fişek Cad. No: 5 ALSANCAK

BİR BUNALIMIN TOPLUMSAL ANATOMİSİ

Tansel TÜRKMEN
Endüstri Mühendisi

Kaynakça:
Genel bunalımın
Dinamikleri
Ekim 1984 1. Baskı
Belge yayınları

Bunalım son demek değil. Tersine " bunalım " olanaklı ise yeni uyarlamalar yoluyla sonun önlenilebileceği kritik dönemdir; ancak bunların tümü başarısız olursa son kaçınılmaz hale gelir. Bunalım; **hastalıklı bir toplumsal, ekonomik ve politik varlık ya da sistemin önceki gibi yaşamaya devam edemediği ve ölüme mahkum iken kendisine yeni bir yaşam şansı verecek değişiklikler geçirmeye zorunlu olduğu dönemdir.** Bu bunalım dönemi, sistemin gelecekteki gelişimini (eğer olacaksa) ve yeni toplumsal, ekonomik ve politik tarihi belirleyen ve önemli kararların alındığı ve dönüşümlerin gerçekleştirildiği tarihsel bir tehlike ve belirsizlik uğrağıdır.

Batı toplumlarında bunalımın farkına 1973-1975 durgunluk ve sürekli enflasyonla varılmıştır. şimdiki bunalımın ve bunun (tüm bundan öncekiler gibi) yol açmakta olduğu derin ekonomik, toplumsal ve kültürel değişimlerin kapitalist sistemin yeniden canlanması ve yeni bir genişlemesiyle sonuçlanması daha büyük bir olasılıktır. Gelecek on yıllarda Güneyin üçüncü dünya kapitalist bunalımına ve dünya sistemindeki bu değişimlere katılmaları, bunalımın çözülmesine ve sermayenin ve dünya kapitalizmin yararına olarak sistemin yeniden canlanmasına o zamana kadar kendisini havaya uçuramazsa muhtemelen katkıda bulunacaktır.

Global bir açıdan bu dünya ekonomik bunalımının gelişimi, bunun sadece Batı merkezinden yayıldığı şeklinde değil de, daha

ziyade, değişmekte olan üretici kapitalistler içindeki uluslararası ticaret akışlarındaki dengesizliklerinden kaynaklandığı şeklinde yorumlanmalıdır. Bugünkü bunalımın ve onun görünüşteki birbirini tutmayan ideolojik belirtilerinin irdelenmesine olanak verecek elverişli bir global analiz bulunmadığından ilkin global bir perspektif içinde yakın zamanlarda meydana gelen birkaç gelişmeye ve bu global perspektife dayanarak sırasıyla Batı, Güney ve doğudaki gerçek ve ideolojik bunalımların evrimin, bunların her birinin kendi aralarındaki etkileşimlerini saptayarak ve gerileyen sosyalizm ve canlanan milliyetçilik arasında görünürde gitikçe artan çelişkiye özellikle dikkat etmek gerekmektedir.

Çağdaş kapitalist dünya ekonomisi içinde dünya ölçeğinde birikim, eğer eşitsiz gelişme ve bağımlı birikim yeni bir temel üzerine oturtulamazsa ve oturtuluncaya dek savaş sonrası genişleme dönemindeki gibi devam etmez artık. Bu yüzden ortaya çıkmakta olan yeni uluslararası iş bölümünün önemli iki özelliğinin altını çizmek gerekmektedir.

Birincisi; sosyalist ekonomilerin dünya pazarı ile yeniden bütünleşimleri ve kimi dünya pazarı sanayilerinin, ücretlerinin daha düşük ve emek disiplininin daha yüksek olduğu bu ekonomilere ve Üçüncü Dünyanın belirli bölgelerine aktarılması:

İkincisi; Batıda mikro işlemci ve robot gibi işgücünden tasarruf sağlayan teknolojilere yatırım sayesinde endüstriyel üretimin "rasyonelleştirilmesi " ve bunun

sonucunda ortaya çıkan işsizliğin sanayileşmiş kapitalist ülkelerin kendi içlerinde ücretlerin baskı altında tutulması için kullanılması.

Endüstri ekonomilerinde sermayenin organik bileşimindeki (yeni sermaye/emek oranındaki) ve verimlilikteki artış ve kısmen buna bağlı olarak işçilerin pazarlık gücündeki artış, 1960'ların ortalarından itibaren kar oranlarının gerilemesine, büyüme oranının düşmesine ve kimi zaman da en başta yatırım ya da sermaye mallarının olmak üzere sanayi ürünleri talebinde mutlak bir azalmaya neden oldu.

Kar oranındaki düşme, sık sık genel olarak hizmet sektöründeki özel olarak da kamu sektöründeki ve toplumsal hizmetlerdeki büyümeye de bağlıyor. Ancak, bu sektörlerin kar oranı üzerindeki olumsuz etkileri bunların görece büyük hacimlerinden (GSMH yüzdesi olarak) çok herhalde hizmet sektörünün düşük verimliliğinden kaynaklanmaktadır.

Bundan dolayı yüksek istihdam ve işgücü maliyetinden doğmaktadır. Tüm bu dengesizlikler Bioteknolojideki gelişmeler doğrultusunda naturel ve tarımsal kaynaklardan hammadde sağlanmasında önemli bir artışa ve mikro-işlem-bilgi devrimleri sayesinde hizmet sektöründe emek verimliliğinin yükselmesine (ancak bu istihdam düzeyini tehdit edebilir) yol açmaktadır.

**Ahmet Tuncay
KARAÇORLU
TMMOB
Şehir Plancıları Odası
İzmir Şube Başkanı**

İkiztepe-Konak-Halkapınar kent içi çevre yolu

Sağlıksız kentleşme bir çok sorunu yarattığı gibi bu sorunların sonradan çözümlerinde ya zorlaştırmakta ya da olanaksız kılmaktadır.

Bu anlamda böylesi bir kentleşme sistemi ile kentsel sorunları tümüyle çözmek mümkün değildir. Böylesi bir kentleşme sisteminde kısmi çözümler arayışlarında da, üretilen kararlar sonucu her kentsel gelişmenin başka kentsel gelişmeleri etkileyeceği, ondan etkileneyeceği gözönüne alınmalıdır. Kentsel gelişmeledeki bu karmaşık etkileşim özelliğinden dolayı, kentsel sorunları parçacı yaklaşımlarla çözümlenmek, bir başka sorunu doğuracak ya da varolan bir sorunu daha da büyütecektir. Bu da bize kentsel sorunların, bu karmaşık etkileşim sürecinde bütünsel yaklaşımlarla ele alınmasını, kararlar üretilmesini ortaya koymaktadır.

Kentimize de, bu bilimsel yaklaşımın dikkate alınmaması sonucu, sağlıksız kentleşmeye çözümler üretilmeye çalışıldığı söylenirken, yeni kentsel sorunlar eklenmiştir.

Bu anlamda İzmir - Urla - Çeşme otolunun İkiztepe-Konak-Halkapınar kesimi, oluşumu ve yaratacağı etkiler açısından aynı kaygıları uyandırmaktadır.

Kentimizde, kentsel gelişmenin kontrol olanaklarından birisi olan metropoliten alan nazım planı ve kararları herşeye rağmen belirli bir bütünsellik taşıdığı için planda ve kararlarda yapılacak değişikliklerin bu anlamda, nazım plandaki bütünselliği aranmalıdır. Oysa metropoliten alan nazım plan ilke kararlarında kentin içersinden geçen çevre yolu öngörülmemektedir.

Her ne kadar projenin kent içi çevre yolu reddedilse de, güzergah ve yapı itibarıyla bu özelliği taşımaktadır. Kent içinden uzun erişim hedefli trafiğin bu yola çekilecek olması, yolun çevre yolu özelliğini değiştirmemektedir.

Bu yol kentimize Çeşme - Urla Otoyolundan gelen hızlı trafiği çekecek

tır. Çeşme - Urla Otoyolundan, Bornova-Çiğli güzergahına gidecek olan hızlı trafiğin, öngörülen 60 km'lik diğer çevre yolu yerine, kısa mesafeli olması, yapısı ve güzergahına gidecek olan hızlı trafiğin, öngörülen 60 km'lik diğer çevre yolu yerine, kısa mesafeli olması, yapısı ve güzergahı itibarı ile bu yolu seçeceği açıktır. Bu da kent içine hızlı trafiğin girmesi, kent içinden gelen trafiğin de eklenerek ortaya çıkacak olan gürültü ve gaz kirliliğini, sahil bandıyla kentin yol ile bölünmesini getirecektir. Oysa hızlı trafik kent içine sokulmamalı kentin dışındaki çevre yollarından sağlanmalıdır. Bu yol yapısı ve güzergahı itibarıyla çevre yolu özelliği taşıyacaktır.

Bu anlamda, bu oluşumu sağlayacak ulaşım kararları alınmalıdır. Bu kararlar alınırken de ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmalı, böylesi önemli bir kentsel karar gibi kararlarda da kentli bilgilendirilmeli kentsel duyarlılığı motive edilmeli, kentlinin görüşlerine saygı duyulmalı, ilkesel anlamda da bu görüşlerden yönelinmelidir.

İkiztepe - Konak - Halkapınar yolu, Mustafa Kemal Sahil Bulvarı ile birleştiğinde güzergahı tamamlayan **Gümrük - Alsancak** dolgu yolu ve **Alsancak-Halkapınar** viyadüklü yolundan oluşan bölümleridir.

Bu yolun **Gümrük-Alsancak** bölümünden getirilen dolgu yol projesi ise az önce belirttiğimiz çevre yolu özelliğinin yanısıra, eski liman ve I. Kordon' daki zaten az olan kıyı kullanımına son verecektir. İzmirli hala I.Kordon ve Eski Liman'ı kullanabilmektedir.

Bu anlamda Gümrük-Alsancak güzergahında yayaların kullanım imkanları genişletilerek, Eski Liman ve I. Kordon'da, yaya kullanımına yönelik kentsel tasarım projeleri geliştirilmelidir. Eski Liman ve I. Kordon' da kıyıda yayaların kullandığı bölümler genişletilerek, peyzaj düzenlemeleriyle kentlinin hizmetine sunulmalıdır.

Projede belirtilen, üç yol bölümlerinden sonra oluşturulan kıyı düzenlemesini yayaların ne kadar kullan-

bileceği açıktır. Hızlı trafik yollarıyla yayalara yönelik kıyı kullanımının bir arada olması olanaklı değildir. Hızlı ve yoğun trafik ile yaratılacak gürültü ve gaz kirliliği, kıyıyı kullanacak olan yayaların sağlığını etkileyeceği gibi, üç yol bölümlerinden sonra oluştuğu içinde böylesi bir kıyı kullanımının işlevselliğini yerine getirmesinde olanaklı olmayacaktır.

Projeye ilişkin bir diğer kaygımız da, kentimizdeki az olan tarihsel mirasımızın örneklerinden ve önemlilerinden olan, tarihi gümrük binasının ve pasaport iskelesinin, dolgu yolunu getireceği etkilerle, tahrip olacağıdır.

Tarihi değerler, bütünselliği ile ve işlevsel kılınarak korunmalıdır. Oysa dolgu yolu ile tarihi gümrük binasının bir bölümü tahrip olacak, kültür merkezi olarak düşünülen gelecekteki işlevselliğine de olanak kalmayacaktır. Proje raporunda tarihi gümrük binasının 50 metrelilik bölümünün yıkılarak projenin gerçekleştirilebileceğini başka bir alternatif sunulmadan belirtilmesi, gümrük hali kompleksinin tahrip edilmeden bu projenin gerçekleştirilemeyeceğinin bir itirafıdır.

Dolgu yolun tarihi pasaport iskele kompleksinden geçişi ise tarihi iskele binası ile iskeleye ait diğer binanın ortasından iskele bekleme sundurmasının yok edilerek gerçekleştirileceği belirtilmektedir. Pasaport iskele kompleksinin ortasından geçen dolgu yol, iskelenin mevcut işlemine son vereceği gibi, tarihsel bütünselliğini de bozacak, böylece gelecekte daha da tahrip olmasını olarnak hazırlayacaktır. Bununla birlikte tarihi değerlerin belirli bir yaklaşım sınırı ile korunması gerekmektedir.

Her iki tarihsel kültür mirasımızda da koruma ilkeleri çiğneneceği gibi, koruma yöntemleri de uygulanmayacaktır. Bu anlamda tarihi mirasımız bütünselliği ile işlevsel kılınarak, bilimsel koruma yöntemleri kullanarak, korunmalı ve gelecek kuşaklara iletilmelidir.

Bu yola ilişkin tüm süreçlerde çok değişken ve çelişkili yapı sergilenmiştir.

Kararın verilmesi ve projenin oluşum sürecinde, projeye katılım sürecinde, merkezi ve yerel yönetim kurumlarının konuya ilişkin yaklaşım süreçlerinde değişken ve çelişkili bir yapı sergilenmiştir. Ancak değişmeyen iki şey olmuştur:

1. Duyarlı kentsel çevrelerin projeye ilişkin kaygıları,

2. Yolun proje ve yapımının hala iptal edilmemiş olması,

Bu yol İzmir kenti için değil de, Bayındır A.Ş. için gerçekleştiriliyor kaygılarını uyandırıcısına proje ve yapımın hala iptal edilmemiş olması.

Gerek yol kararının verilmesi, gerekse projenin oluşum sürecinde ilgili yerel yönetim kurulları ve teknik birimleri devre dışı bırakılmıştır. Oysa bir kentin metropoliten alan nazım plan kararlarını ilgilendiren bir gelişmede ilgili yerel yönetim kurumları ve teknik bi-

rimlerini devre dışı bırakılması evrensel planlama ilkelerine ve hukukuna terstir.

Proje alternatifleriyle birlikte oluştuktan sonra, alternatifleri üzerinde ilgili kurumları ile görüşülmeye başlanmış, oluşumunda devre dışı bırakılan kurumlardan, alternatiflerden bir tanesini seçmesi istenmiştir. Diğer ilgili kurum ve kuruluşlar ve kentli de ancak bu oluşumdan sonra bilgilendirilmiştir. Böylesi bir kentsel kararda, katılım proje oluştuktan sonra değil, oluşumun her aşamasında görüş alınması ve bilgi verilmesi ile sağlanabilir.

Ancak ilginç olan bir gelişme; Büyükşehir Belediyesinin gelişmenin bu boyutunda duyduğu sıkıntıyı, yani oluşum sürecindeki evrensel planlama ilkelerine ve hukuğa aykırı olmasını benimsememesine rağmen, bu hukuk dışılığı çözmek için de, kendileri açısından daha olanaklı olan, yeni hükümet döneminde, gidermeye çalışmamalarıdır, bu

süreci benimsememeleridir.

Oysa dönemimizin Bakanlığının yapısı bu anlamda olumlu ve yapıcı adımlar atmaya olanaklı iken, Büyükşehir Belediyesinin, bakanlık nezdinde bu projenin iptal edilip kent içi ulaşım sorununa ilişkin verilecek kararların bundan böyle evrensel planlama ilkelerine ve hukuğa uygunluğunun ortamlarını yaratmaya çalışmak yerine, geçmişin yanlış bir uygulamasına sarılması ve proje alternatifleri üzerinde kentsel pazarlığa oturması ve alternatiflerden bir tanesinin savunucusu olması tuhaftır. Ve samimi bir tutum değildir.

Kentimize ilişkin, alınacak kentsel gelişme kararlarından, evrensel planlama ilkelerine ve hukuğa önem verileceği ve görüşünün alınacağı, kentimize 2000'li yılların biçimini kişilerin değil, tüm kentlinin vereceği inancı ile...

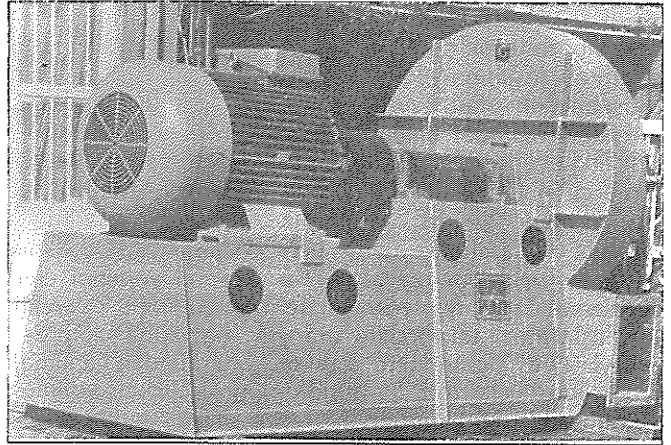
İŞYERİ TANITIMI

Kirlilik ve arıtma sistemleri konularında faaliyet göstermek amacıyla kurulan bir şirket:

EGEFAN

Vantilatör Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Çağımızda hava ve su kirlenmeleri çevre sağlığını olumsuz yönde etkilemeye başlayınca yeni tesislerin kurulmasında ve mevcut tesislerin işletilmesinde arıtma, filtreleme ve tozlaştırma sistemleri proje aşamasında göz önüne alınması gereken en önemli unsur olarak ortaya çıkmıştır.

Bu konuda ülkemizde de yeni yeni çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Gerek kamuoyunun tepkisi sonucu gerekse Çevre Bakanlığı'nca ve ilgili yerel kuruluşlar tarafından proje bazında olmasa bile işletme safhasında bu tür kirlenici tesislerin

yetersiz de olsa denetlenmeye başlanması firmaları kirlilik ve arıtma konusunda önlem almaya zorlamaktadır.

Bu tip sistemler üzerinde araştırmacı, geliştirici firmaların yetersiz olması göz önüne alınacak bu tip konularda faaliyet göstermek amacıyla 1991 yılında EGEFAN VANTİLATÖR SANAYİ ve TİC. LTD. ŞTİ. adı altında kurulmuştur. İmalat ve taahhüt faaliyetlerine 4. Sanayi Sitesi'ndeki işyerinde devam etmektedir. Şirketin ortakları, Makina Mühendisleri Osman Sönmez (Ege Üniversitesi 1977)- Mehmet Şen (Ege Üniversitesi 1980)-

Turgay Tanak (Denizli Müh. 1982)

Şirketimiz faaliyet konuları:

Havalandırma, toz tutma elemanları, alçak, orta ve yüksek basınçlı endüstriyel vantilatör imalatları, fabrika, atelye toz tutma sistemleri, pnömatik malzeme nakil sistemleri, siklonlar, multisiklonlar, mekanik ve jet pulse silkelemeli torbalı filtreler, panel filtreler, toz boya atma kabinleri, filtreli, izoleli hücreli vantilatörler v.s.

Proje sistem taahhüdü bazında veya anahtar teslimi komple tesisler için hizmet veriliriz.

Nevzat TUNCA
Çevre Mühendisi
ÇEVRE MÜHENDİSLERİ
ODASI KURUCU
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

BERGAMA/OVACIK ALTIN MADENİNE İLİŞKİN BİR GÖRÜŞ

Ovacıkta bulunan yüksek tenörlü altın madenin ülkemiz ekonomisine getireceği yarar elbet- teki tartışma götürmez gerçektir. Ovacık'ta bulunan altın madeni EUROGOLD tarafından değil de Maden Tetkik Arama (MTA), Etibank gibi ülkemiz maden arama ve işletme kuruluşları tarafından bulunup işletilseydi ekonomimiz açısından daha yararlı olacaktı. Maalesef, ülkemizdeki maden arama kuruluşları bu işi yapmamakta ve yurtdışı firmalara arama ruhsatı verilip, bulunması halinde sözkonusu firmaların işletmesine izin verilmektedir. Bundan dolayı zengin maden yataklarımızın işletilmesinden elde edilen gelirin büyük bir kısmı yurtdışı firmalara, oluşabilecek çevre riskleride ülkemiz insanına kalmaktadır. Oluşabilecek olan çevre riskleri (oluşması halinde) ülkemiz insanını etkileyebileceğine göre, madenlerin işletilmesinden elde edilecek olan gelirin insanımız yararına kullanılması daha gerçekçi bir yaklaşım olacaktır. **Bu uygulama da madenlerin yurtiçi kuruluşlarımız tarafından aranmasıyla ve bulunduğu zaman kendi kuruluşlarımız tarafından işletilmesiyle mümkündür.**

Her madenin işlenmesinde olduğu gibi altın madeninin işlenmesi sırasında bir takım kimyasal maddeler kullanılacak ve bu kimyasal maddelerin çevreye zarar verme olasılığı söz konusu olacaktır. Ancak oluşabilecek olan bu çevre riskini izin verilebilir sınırlara indirmekte EUROGOLD firmasının alacağı çevre koruma önlemlerine ve bu koruma önlemlerini kontrol edecek olan kuruluşlara kalmaktadır. Bu nedenle üretim yöntemi ve üretim yeri üzerinde tartışmaktan çok EUROGOLD firmasının alacağı çevre koruma önlemleri ve maden işletmeye alındıktan sonra yapılacak olan denetimlerin "TARAFSIZ, ETKİLİ-

EKSİKSİZ" olması üzerinde tartışmak daha akılcı olacaktır. İleride ülkemizde, Ovacık'ta olduğu gibi pek çok altın madeninin bulunması ve işletilmesi söz konusu olduğuna göre, bu tür madenlerde alınması gereken önlemlerin açık bir şekilde ortaya konması ve işleyen etkili bir denetleme mekanizmasının getirilmesi şarttır. Bu kadar hassas bir konuda denetlemeyi yapacak ekibin çok iyi oluşturulması gerekir. Denetlemeyi yapacak ekip, sadece devletin denetleme elemanları tarafından değil, tarafsızlığı kamoyu tarafından kabul edilecek kuruluşların katılımıyla oluşturulmalıdır. Tarafsız kuruluşların denetlemedeki görevi, ölçümlerde ve kontrol sırasında gözlemci olarak bulunmak olmalıdır. Bu tarafsız kuruluşlar bize göre TMMOB ve ÜNİVERSİTELER olmalıdır. Oluşacak denetleme ekibinin yapacağı denetlemelerin inandırıcı olması açısından TMMOB, Üniversiteler, ilgili yerel yönetim elemanlarının gözetiminde gerekli ölçüm cihazlarına sahip devlet kuruluşları tarafından yapılmalıdır.

Dikkat edilmesi ve açıklığa kavuşturulması gereken diğer önemli bir nokta da EUROGOLD buradaki işini bitirip gittikten sonra oluşabilecek çevre kirliliğine karşı önlem almayı taahhüt edecek bir kuruluşun belirlenmesidir. Bu konuda bir kuruluşun sorumluluğu yüklenmesi gerekir. Bize göre bu sorumluluğu alması gereken kuruluşlar arama ruhsatını ve işletme ruhsatını veren Enerji ve Tabii Kaynaklar oluşabilecek olan çevre kirlenmesi olasılığına karşı en az 20 yıl süreyle sorumluluk üstlenmeli ve kirliliğin oluşması halinde buna karşı gerekli çevre koruma önlemlerini alacağını taahhüt etmelidirler.

Altın madeninin işletilmesi konusunda ruhsatı verecek olan

Çevre Bakanlığı'nın bu konuda bugüne kadar olumlu veya olumsuz görüş oluşturmaması üzücü bir olaydır. Çünkü altın madeninin işletmeye alınıp alınmaması konusunda belirtecekleri görüş sonsöz niteliğini taşıyacaktır. Bakanlığın bu konudaki çalışmalarını hızlandırıp sonsöz niteliğindeki görüşlerini bir an önce kamoyuna açıklamalarını bekliyoruz. Umarız madenin işletilip işletilmemesi konusunda verecekleri karar siyasi kaygıdan uzak, bilimsel dayanağı olan bir karar olur. Umduğumuz ve beklediğimiz diğer bir konu da bu kararı verecek olan uzman ve yetişmiş elemanlara ve madenin işletmeye alınması halinde denetleme sırasında gerekli ölçümleri yapabilecek cihazlara sahip olmalarıdır.

Sonuç olarak altın madeni işletilmeye alınmadan önce:

1-ÇEVRE BAKANLIĞI bu konudaki görüşünü siyasi kaygıdan uzak, bilimsel dayanağı olacak şekilde açıklamalıdır.

2-Altın madeni konusunda sonsöz söyleyecek olan ÇEVRE BAKANLIĞI, bu konuda yetişmiş uzman elemanlara ve madenin işletmeye alınması halinde denetlemelerde gerekli ölçümleri yapabilecek ölçüm cihazlarına sahip olmalıdır.

3. Altın madeninin işletmeye alınması halinde denetleme ekibi iyi seçilmeli, ekipte tarafsız kuruluşlar gözlemci olarak bulunmalı ve denetlemeler "TARAFSIZ, ETKİLİ, EK-SİKSİZ" olmalıdır.

4. Altın madeninin işletmeye alınması halinde EUROGOLD işletmeyi kapatıp gittikten sonra "OLUŞABİLECEK ÇEVRE KİRLİLİĞİNE KARŞI SORUMLULUK YÜKLENEBİLECEK VE GEREKTİĞİNDE ÇEVRE KORUMA ÖNLEMİ ALABİLECEK BİR KURULUŞUN" belirlenmesi.

Şadan Gökova ile bir "Gökova" söyleşisi

Şadan Gökova

Muğla'nın Gökova Köyü'nde doğdu. Üniversite öğrenimi için geldiği İzmir'de gazeteciliğe başladı.

Gazetecilik başarı armağanı yarışmalarında, yılın gazeteci-liği (1964) dahil, birçok birinci-lik, derece ve mansiyon kazan-dı. "Efes", "Fethiye" ve "Berga-ma"yı "en iyi anlatan yazar" seçildi.

1966'da "Profesyonel ülke-sel turist rehberi" oldu. Aynı yıl yapımcı kursunu birincilikle bitirerek girdiği TRT'de sayısız programlar üretti; "Uluslararası Yayın Semineri"ne katıldı. (1973). Türk Dil Kurumu'nun "Radyo-TV Dil Ödülü'nü kazandı (1975)

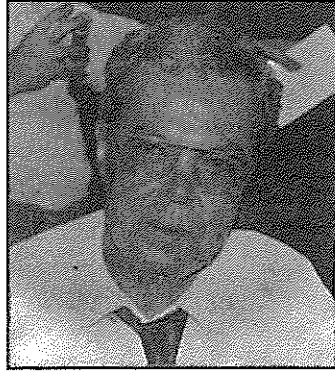
Çoğu, ülkemizin turistik yöre-leri hakkında olmak üzere 20'yi aşkın kitabı yayınlandı.

Şadan Gökova'nın son kitabı "Turgut Bey'in İzmir'e Yaptıkları". Gökova, kitabında 1983-1991 yılları arasında -yani ANAP hükümetleri döneminde- Ege ve özellikle İzmir'in ekonomik alanda yediği darbeleri belgelerle sunuyor.

Bülten: "Turgut Bey'in İzmir'e Yaptıkları" kitabında çıkış noktanız, sizi bu kitabı yazmaya iten nedenler nelerdir?

Gökova: Soyadım söylediği gibi Gökova'yım. Elimde olmadan Gökova'da doğmuşum. Elimde olsaydı da yine orada doğardım. Eğer düşündüğüm gibi kitap yazabilirsem, başına "Toprağında olduğum, top-rağı olacağım Gökova'ya..." diye yazacağım. Buradan şuraya gelmek istiyorum; yaşadığımız, doğduğumuz yere, doğduğumuz kente, çağımıza ve dünyaya sorumluyuz. Bu sorumluluk kişiden kişiye, yerden yere, çağdan çağa, durumdan duruma değişiyor. Ben Gökova'da temik santral kurulacağına öğrendiğim zaman inanmak istemedim, inanmadım. Hemen konuyu araştırdım, üstüne üstüne gittim. Hani "tımak ile, diş ile" dediği gibi şairin. Önceleri kendim gidip olayı inceledim. Basın-Yayın'dan gazeteci olan öğrencilerim gelip fikrimi sordular, ne diyebilirim "hayır diyorum" dedim. Ve arkadaşlarımı enferme ettim. Basında yazılar çıkmaya başladı, ben bir şeyler yazdım, basındaki yazıların hepsini devşirmeye çalıştım, ortaya yalnızca Gökova'ya yapılmak istenenlerle ilgili 3-4 klasör yazı kesikleri çıktı. O kesiklerin

dosyada kalması, yalnızca arşiv olarak değerliydi. Gazete ve dergilerin ömrü, kaptalara göre daha kısa olması nedeniyle yazılan kitaplaştıma girişimine başladım ve bu kez biraz daha kitap disiplini içinde araştırmaya başladım. Tam bu sırada Gökova'ya bir kardeş geldi. Bir kazazede, temik santralzede daha; Aliğa. Ardından, yapılan ihmallerin yalnızca temik santrallerle sınırlı olmadığını gördüm. İzmir, Aliğa ile Gökova arasındaydı ve sorunlar temik santrallerle bitmiyordu. Akan zaman içinde gelişen olaylara kitabı uy-

durabilmek için üç kez değiştirdim. Ama bir yerde "dur" demek gerekiyordu. Kitap yayınlandı ve umduğumun çok üzerinde ilgi gördü. Mayıs ayında kitabımı bitirirken, Gökova temik santralının önümüzdeki günlerde durdurulacağı ümidinden söz etmişim, yılın sonuna yaklaşıyoruz ama bu umudum gerçekleşemedi. Santralin yapımına devam ediliyor. Ama ben yine de umutluyum. Gökova temik santrali bitecek ama açılmayacak. "Neden bitecek" konusunu da araştırdım. Uluslar arası anlaşmalar gereğince ihale edilen işlerin tamamlanması gerekiyor. "Peki bu santral ne olacak?" 20 Km. yukarıdaki Yeniköy'e taşınacak sanıyorum. Santral binası ve bacası ise uluslararası çevre konferanslarında kullanılabilir, su ürünleri okulu olabilir. Zaten temik santralden önce yöreye çok sayıda villa yapıldı. Bunlar turistik ve eğitim amaçlı değerlendirilebilir diye düşünüyorum.

Öte yandan İzmir'in yakından yaşadığı üzücü bir olay vardı: Metaş olayı. Onu da belgelemeye çalıştım. Kitabımın basılmasının üzerinden iki ay geçmeden Metaş çalışmaya başladım.

Daha önce de söylediğim gibi, çağımıza karşı yaşadığımız yere karşı sorumluyuz. Bu sorumluluğu pankartla, silahla dile getirilecek değildim. İşim gereği kitap olarak yerine getirdim.

Bülten: İzmir'e olanların yalnızca temik santralla kalmadığını söylediniz, kitabınızda başka nelere yer verdiniz.

GÖKOVALI: Öncelikle 1992'nin başındaki son durumu yansıtmaya çalıştım, daha sonra resmi makamlardan edindiğim raporlara yer verdim. Yazılı kaynaklardan yararlanmakla birlikte, durumu birebir yaşayanlardaki görüşerek bilgi edindim. Yol sorunu biracılık sektörü, kaset sektörü, körfez problemi, Izdaş, Egebank Boya sanayi, Metaş olayı... Tüm bunlara yer verdim. Kitaplar silah değildiler. Ama okullarda birşeyler uyandırabilir. Ben istedim ki, İzmir'e yapılanlar zamanla unutulmasın, elimizde kalıcı sağlam bir kaynağımız olsun. Benim bu 250 sayfalık çalışmam alçak gönüllü bir kır çiçeği demetinden başka bir şey değildir.

BÜLTEN: İzmir metropolü fiziksel sorunların yanında, ciddi kültürel sorunları da yaşıyor. Bunların çözümü sizce nedir?

GÖKOVALI: Ege kentleri, İzmir, 21. yüzyılın şehri olarak kurulmamış. Bu yükün, büyük atığı körfezde top-lanıyor.

İzmir'in ciğeri olması gereken körfez, İzmir kanalizasyonu durumunda. İzmir'de çevre sorunları çok fazla, bu sorunların ivedilikle çözülmesi gerekiyor.

Kültürel probleme gelince, İzmir'e dışardan göç fazla. İzmir nüfusunun üçte birini güneydoğudan gelen insanlar oluşturuyor. Bunlarda bizim insanlarımız, bu insanlar İzmir'e gelirken kendi kültürlerini ya da kültürsüzlüklerini de beraberinde getiriyorlar. İnsanımızı orada tutmasını bilemediğimiz gibi, burada yaşamasını da öğretilmedi. Böylece insan kirlenmesi, kültür kirlenmesi oluyor. Kültür elbette ki bir mozaiktir, ama bu orkestrayı yönetecek bir şefe gereksinme var. Bir büyük amaç, bir büyük kaygı çavresinde birleşmeli diye düşünüyorum.

Dünyanın en güzel ikliminde, en güzel şehrinde yaşıyoruz. Ama İzmirlilik kimliği oluşturamıyoruz. Bu gün İzmir'e sahip çıkmazsak yarın hepimiz suçlu duruma düşeceğiz.

BÜLTEN: Sayın Gökova, yaşadığı topluma ve çağına karşı sorumluluk duyan kentli kimliğinizin örnek oluşturac-ağına inanıyor ve söyleşi için teşekkür ediyoruz.

BİLGİSAYAR ALMAYI DÜŞÜNÜYORSANIZ..

M.Emin Yalın
Makina Mühendisi

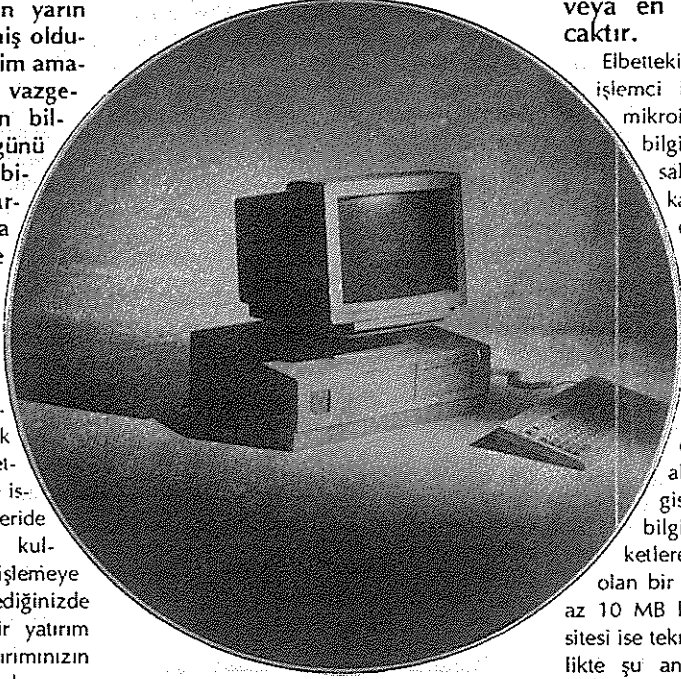
Bundan böyle bültenimizle birlikte her ay bize ayrılan bu köşede beraber olacağız. Teknolojinin insanlığına çepeçevre sardığı, hatta esareti altına aldığı çağımızda takip edilmesi de başlı başına bir problem oluşturmaktadır. Zira herşey o kadar başdöndürücü bir hızla geliyor ki bugün öğrendiğiniz bilginin yarın (belki biraz üzülerek) eskimiş olduğunu görüyorsunuz. İşte bizim amacımız da artık mühendisin vazgeçilmez bir yardımcısı olan bilgisayarların gelişimini (günü gününe olmasa bile) size birazcık duyurabilmek, karıştılabileceğiniz sorunlara öneriler getirmek ve belkide sizden gelecek sorulara en uygun olanaklar çerçevesinde çözümler bulabilmek olacaktır.

Bu ilk buluşmamızda öncelikle yeni bir bilgisayar almak istediğimizde nelere dikkat etmemiz gerektiğini incelemek istedik. Günümüz şartlarında ileride sorunlara yol açmayacak, kullanımınızı sınırlamayacak, genişlemeye müsait bir bilgisayar almak istediğinizde en az 7-10 milyon liralık bir yatırım yapıyorsunuz demektir. İşte yatırımınızın karşılığını tam alabilmeniz ve kısa zamanda pişman olmamanız için bilgisayarınızı alırken bazı ufak noktalar dikkat etmeniz gerekiyor. Bu yazımızda öncelikle, bir bilgisayar almaya karar verdiğimizde seçmemiz gereken minimum konfigürasyonu vermeye çalışacağız. Daha sonraki yazılarımızda ise kullanacağımız program tiplerine göre seçebileceğimiz konfigürasyonları açıklamaya çalışacağız.

Bilgisayarların sınıflandırılmasında bilgisayarın merkezi işlem birimi esas alınır. Merkezi işlemlerini ise temel üretici firması Intel'in verdiği kod numaraları ile tanıyoruz. Bu işlemcileri kronolojik üretim sıralarına göre şöyle listeleyebiliriz:

-8086/8088
-80186/80188
-80286
-80386
-65X
-80486
-80486SX

Bu listede 80286'dan önceki modelleri göz önüne almaya gerek duymuyoruz. Zira bunlar artık tamamen kullanımdan kalkmakta olan tipler. Böylece bilgisayarınız için gerekli olan minimum işlemci de belli oluyor. 80286'lar başlangıç olarak ideal tiplerdir. Ancak bazı şartlarla:

Eğer;
-sisteminizi genişletmeye ihtiyacınız olmayacaksa ya da sınırlı
-genişlemeye razı iseniz,
-kullanacağınız programlarda belirli sınırlamalara razı iseniz,
-ve sanal modun nimetlerine ihtiyacınız olmayacaksa
rahatlıkla bir 80286 satın alabilirsiniz.

Bunun yanında şu esaslarda dikkate almakta yarar var:

Eğer;
-yeni teknolojilere uyumlu bir bilgisayar istiyorsanız,
-bellek ihtiyacınız fazlaysa,
-ileride bilgisayarınızı daha kapsamlı olarak genişletmeyi düşünüyorsanız bir 80386'ya ihtiyacınız var demektir.

80386 her yönden 80286'dan oldukça üstün bir modeldir. Örneğin bellek alanında 80386 ile 64 TB (TeraByte) bilgiyi adresleyebilir yani kullanabilirsiniz. (1 TB=1 Trilyar Byte) Bu miktar ise dünyadaki tüm insanların

adını, soyadını ve nüfus kimlik numaralarını saklayabilmek için yeterlidir.

Bunun yanında diğer üst modeller de var. Yerimizin darlığı nedeniyle bunlar hakkındaki ayrıntılı bilgiyi ileriki yazılarımıza bırakıyoruz.

Sonuç olarak tavsiyemiz eğer sınırlı kullanacaksanız bir 80386 veya en az bir 80386SX olacaktır.

Elbeteki bilgisayarımız sadece mikro işlemci ile tamamlanmıyor. En az mikroişlemciler kadar önemli olan bilgisayar yan donanımlarına sahip olmak size pek çok şey kazandıracaktır. Bu donanımların bazıları zorunlu olduğu gibi bazıları ise sizin isteğinize bağlı bulunmaktadır. Örneğin harddiskler bir iki yıl öncesine kadar lüks sayılabilecek bir durum-daydılar. Ancak şu anda bilgisayarın olmazsa olmaz parçaları arasında yer alıyorlar. Kısaca harddisk; bilgisayar içine monte edilen ve bilgi depolama kapasitesi disketlere nazaran oldukça yüksek olan bir disk sürücüdür. Genelde en az 10 MB kapasitelidir. En fazla kapasitesi ise teknolojiye paralel artmakla birlikte şu an GB (Giga Byte)'lar mertebesinde.

Harddiskler kapasiteleri yanında sakladıkları bilgiye erişim sürelerine göre de sınıflandırılırlar. Bu süre milisaniyeler seviyesinde olmakla birlikte oldukça önemlidir. İdeal bir harddisk en fazla 20 ms. erişim hızına sahip olmalıdır. Hatta 18 ms. veya 14 ms. sizi son derece memnun bırakacaktır. Tabii bu sürelerin azalması ve kapasitelerinin artması ile harddisk fiyatlarının arttığını hemen belirtelim.

Bir diğer elemanımızda bilgisayarımızla aramızdaki köprü olan ekranlardır. Piyasada pek çok ekran çeşidi bulabiliyoruz mümkün. EGA, CGA, VGA, SVGA bunlardan sadece birkaçı olur. Ancak tüm ekran üreticilerinin kabul etmeye başladıkları bir standart var: VGA. Yakın gelecekte tüm ekranlar VGA veya onun destekleyen tipler olacak gibi görünüyor. Dolayısıyla bir VGA ekrana sahip olmanız ileride doğabilecek uyum problemlerinizi otomatik olarak giderecektir.

GELECEKTE HANGİ YAKIT?

Yalçın Eryiğit
Makina Mühendisi

Dr. I Killman'ın Highspeed Diesels- Drives dergisinde yayınlanan yazısından kısaltılarak aktarılmıştır.

Son birkaç yıldır Avusturya'nın Graz kentindeki AVL List Gmbht şirketi tarafından dünya ölçüsünde ilgi gören motor ve çevre konulu sempozyumlar düzenlenmektedir. 1991 yılında düzenlenen ve "gelecekte hangi yakıt?" konulu son sempozyumda 24 ülkeden 330 uzman ve devlet yetkilisi, yerel ve küresel enerji kaynakları ile bunların kullanımını tartışmak üzere bir araya geldiler.

Tartışmaların ve sunulan bildirilerin temel sonuçları şöyle sıralanabilir:

1. Fosil yakıtlar bu yüzyılın sonuna kadar egemen konularını koruyacaklar.

2. İçten yanmalı motorlar alternatif üretme ve geliştirmedeki önerdiklerini koruyacaklardır. Halen bu motorların verimliliklerini arttırmak ve CO emisyonlarını düşürmek üzere yeni metotlar geliştirilmektedir. Süregelen sözkonusu geliştirme çalışmaları aynı zamanda eksoz atıklarının düşürülmesine de yol açacaktır.

3. Çeşitli enerji kaynakları yerel ve küresel etkileri açısından değerlendirilirken, kuyudan tekerleğe kadar, yani primer enerjiden son kullanıma kadar olan sürecin tamamı gözönüne alınmak zorundadır.

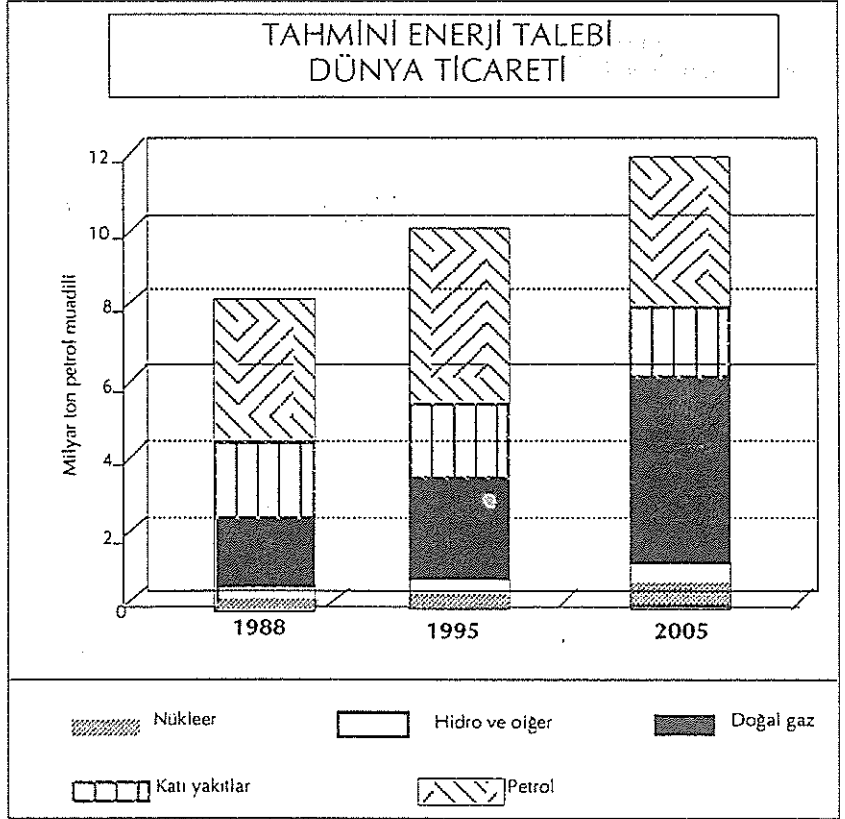
4. Günümüz teknolojisi bitkisel yağların ve alkollerin içten yanmalı motorlarda yakıt olarak kullanıma olanak sağlamaktadır ve bu yakıtlar yakın bir gelecekte belirli bölgelerde yerel kullanıma sunulacaktır. Söz konusu alternatif yakıtların yüksek üretim maliyetlerini, çoğu kez, kullanılacak tahıl fazlası dışsattımının desteklenmesi maliyetinden oldukça

düşüktür ve gitgide daha da azalacaktır.

5. Yine motorlu taşıtlarda alternatif enerji kaynağı olarak kullanılması düşünülen elektrik ve hidrojen enerjilerinin maliyet, depolama ve nakliye gibi çözüm bekleyen problemlerinin hallolması için, ileri düzeyde geliş-

irken, günümüzde odak noktası yakıt kullanımının çevresel etkileri olagelmıştır. Bu bağlamdaki konuşmasında AVL Başkanı Helmut List üç önemli çağrıda bulundu;

Birincisi, içten yanmalı motorların geliştirilmesi yönünde sürekli çabalarla varolan potansiyelin değerlendirilmesi gerekir. İkinci olarak, yakıt kalitesini daha da geliştirmek üzere petrol minerali endüstrisi ile motor geliştirme çalışmaları arasında koordinasyonu sağlamak gerekir. Son olarak da, alternatif yakıt ve

tirme çalışmalarına gereksinim vardır. Sözkonusu alternatif enerji türlerinin ekonomikliği ancak, diğer geleneksel enerji türlerinin çevresel etkilerinin maliyeti gözönüne alındığında sözkonusu olabilir.

Geçmişte ölçüt yakıt rezervleri ve elde edilebilirlik kolaylığı

enerji kaynaklarına doğrudan ilgi gösterilmelidir.

Günümüzde dünya nüfusunun yüzde 77'sini barındıran ancak dünya enerji tüketiminde önümüzdeki günlerde ciddi artışlar beklenmelidir ve bu enerji kaynakları da kömür ve petrol olacaktır.

Enerji talebinin karşılanmasında en elverişli yolun, sınırsal koşullar da gözönüne alınarak dikkatli bir biçimde seçilmesi zorunlu olacaktır. 1 No.lu grafikte fosil yakıtların gelecekte oynamaya devam edecekleri önemli rol ve doğal gazın yükselişi görülmektedir. Uygulanabilirlikleri ne olursa olsun dönüştürülebilir enerji kaynakları sera etkisini azaltacaktır.

Günümüzde insan kaynaklı CO emisyon miktarına katkıları yüzde 25'ten daha az olan motorlu taşıtları kirleten biricik kaynağı olarak görmemek gerekir. (Grafik 2). Ayrıca çeşitli enerji kaynaklarının birbirleri ile kıyaslanmasında, primer enerjiden son kullanıma kadar oluşan zincirin tüm halkaları gözönüne alınmalıdır. Örneğin, hidrojen ve elektrik enerjisi söz konusu enerji türlerinin çevresel etkilerini de önemli ölçüde etkilemektedir.

Bu senaryoya göre, içten yanmalı motorlar egemen konumlarını korumaktalar. AVL list şirketinden Karl Wöj, benzinli ve dizel motorların daha ileri düzeyde geliştirilmeleri için önemli bir potansiyele sahip olduklarını vurguladı. Prensip hedefler; geliştirilmiş gaz emme ve eksozu (alışverişi), minimal pompa kayıpları, kontrollü yanma, optimal tork eğrisi ve ekzos gazlarının arıtılması şeklinde sıralanabilir. Söz konusu önlemlerin yaşama geçirilmesi ile benzinli motorlarda yüzde 25'e varan, dizellerde ise yüzde 20 civarında bir yakıt tasarrufu sağlanacağı öngörülmektedir.

Tüm bunlarla birlikte içten yanmalı motorların, her türlü alternatif yakıtı yakmaya uygun oldukları ve enerji üretim tesislerindeki dizel motorların da yüksek verimlilikleri ile üstün pozisyonlarını koruyacakları söylenebilir.

Hava kalitesini artırmak için önerilen yöntemlerden birisi de yeniden formüle edilmiş yakıtların kullanılmasıdır. Yeniden formüle edilmiş benzin birim hacminde içerdiği yüzde1'den daha düşük benzol ile karakterize edilmektedir. İçerdiği toplam katkı maddeleri (aromatik) miktarı

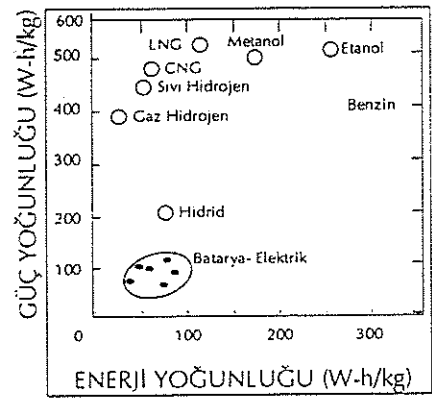
yüzde 25'ten daha az ve oksijen miktarı ise yüzde 2'dir. Motorin ise içerdiği sülfür ve katkı maddelerinin oranları düşürülürken setan sayıları artırılarak geliştirilebilir. Bu değerler aldehid ve diğer bazı emisyonların miktarını düşürecektir.

Almanya'nın Etyl Mineraloji şirketinden Gerhard Brandt'a göre katkı maddeleri kullanılarak yakıt kalitesi artırılabilir böylece, karışım tertibini ve yanmayı kontrol eden motor elemanlarının temizliği sağlanabilecektir.

Sempozyumda ayrıca çeşitli katılımcılar tarafından AET bünyesinde ve ABD'deki emisyon düzenlemelerine değinildi. Alman Hükümeti toplam CO emisyon miktarını 1995'te yüzde 25 ile sınırlamayı hedefliyor. 1993'ten başlama üzere ise ağır otolara daha bir önem verilmek üzere, tüm binek (otomobiller) taşıtları için yakıt tüketimi sınırlamasını yürürlüğe koyacaktır.

USA'da yakıt tüketimini sınırlama çalışmaları yapılmaktadır. Öneriler içinde uygulanması en olası olanı; 1996'da 34 mil/galon ve 2001 yılında 40 mil/galon biçimindedir.

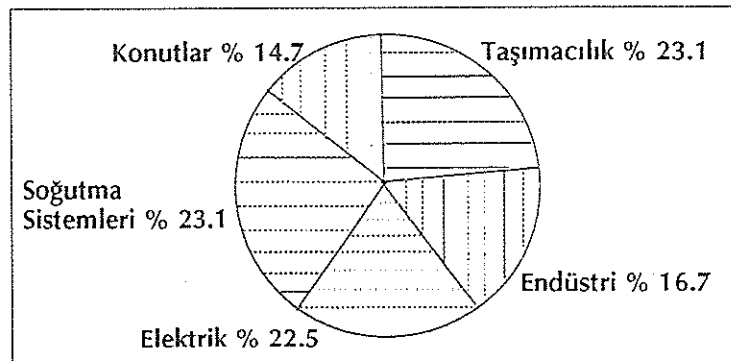
En sıkı emisyon düzenlemeleri ise Kaliforniya eyaletinde yapılmakta olup, 1998'den itibaren sıfır emisyonlu araç uygulaması şeklindedir. Bunun yanı sıra Metanol gibi alternatif yakıtların kullanımında önemli olan, formaldehid (H CHO) sınırlaması getirilmiştir. Ama sera etkisine yol açtığı bilinmesine karşın metan limiti ise aksine iptal edilmiştir. Tüm bunlara ilaveten General Motors'tan Charles Amann alternatif yakıtların kısa ve uzun vadedeki farklılaşmalarını eskiler

(etanol, LPG, metanol, CNG ve yeniden formüle edilmiş benzin) ve yeniler (selüloz türü biomasslardan elde edilen etanol, hidrojen ve elektrik enerjisi) şeklinde iki grupta topladı. Grafik 3'te çeşitli alternatiflerin güç ve enerji yoğunluğu bazında bir karşılaştırılmasını görüyorsunuz. Açıkça görülmektedir ki, elektrik enerjisi ile çalışan otomobillerin hala önemli dezavantajları söz konusudur.

İsviçre'den Josef Jeager ise yeni ürünün geliştirilmesinin normal gidişatının alternatif enerji kaynaklarının ortaya çıkması ile saksaklanmaması gerektiğini vurguladı. Öte yandan toplumsal baskılar yüzünden olgunlaşmamış bir ürünün piyasaya sunulmasının. Çoğu kez düşüncüklüğü yaratan sonuçlar doğurduğu da aynı yazar tarafından belirtildi.

Ayrıca düzenlenen bir panelde bitkisel yağların motor yakıtı olarak sahip oldukları potansiyel tartışıldı. Yakıtları yakmak için gerekli teknolojinin var olduğu, ancak ekonomik ve ekolojik uygulanabilirliklerinin tamamen yerel koşullara bağlı olduğu belirtildi.

GECE YARISI SAYIKLAMALARI

M. KEMAL SERTDEMİR

Şimdi aklıma geldi de söyleyeyim. Hiç bize sormadılar ki bu konuyu! Olmaz kardeşim, eğitimde eşitlik meşiklik falan anlamazlar... Sanki bu bölünmez vatanın İzmirlisi bir de, İstanbullusu ayrıksı oto mu? Şimdi diyeceklerdir ki, Şırnaklısı, Hakkari-tilisi nerede kaldı?

Onlar hep kalbimizde yani, okusunlar adam olsunlar, yani hiç olmazlar... İstediler de vermedik mi? Yakındır, Hakkari burçlarına da bir üniversitede dikeceğimiz günler yakın! O zaman ne diyecekler bakalım? " Vatanda, bir kişi bile özgür değilse; hiçkimse özgür değildir! " " falan, duyar gibiyim. Ne kadar garip, postu delirtmek o kadar güç mü sanki, yani istersen, hemen, şimdi, şu anda özgür de mözgür de olabilebilirsin "

Şimdi konu dağılmasın; Üniversite derken hissetmek gerekir, bizi derinden yaralayan olayı... Nesi vardı yani, Dövrümacı yok macuncu mu? Ne olacak şimdi; adamcağızın emekli maaşı yetecek mi bakalım? Vicdansızlık değil mi bu yaşta insan ne yer, ne içer, ne yapar? Hani nerede, insan hakları? Ahhh, zamanında YÖK yerine, KÖK kurulacaktı da, bakalım o zaman ne diyeceklerdi, şimdi... Yani, üniversitedeki sıraların çivilerini çıkmış, bir türlü oturamıyorsunuz oturduğunuz yerdeli..

Şimdi üçbuçuktan çıkamadılar ya, bir de koalisyona hükümetinden yeni CUMUK diye bir şey isterlermiş. İstedikleri de Amerika'nın o avukatlı dizilerindeki gibi, polisin suçluyu yakaladığında sorduğu; "Her türlü hakka sahipsiniz, avukatınızı çağırmadan ifade vermeyebilirsiniz." falan sözler var ya "o" imiş... Hem Amerika'ya sabah-akşam söylenir dururlar, hem de herşeyi isterler

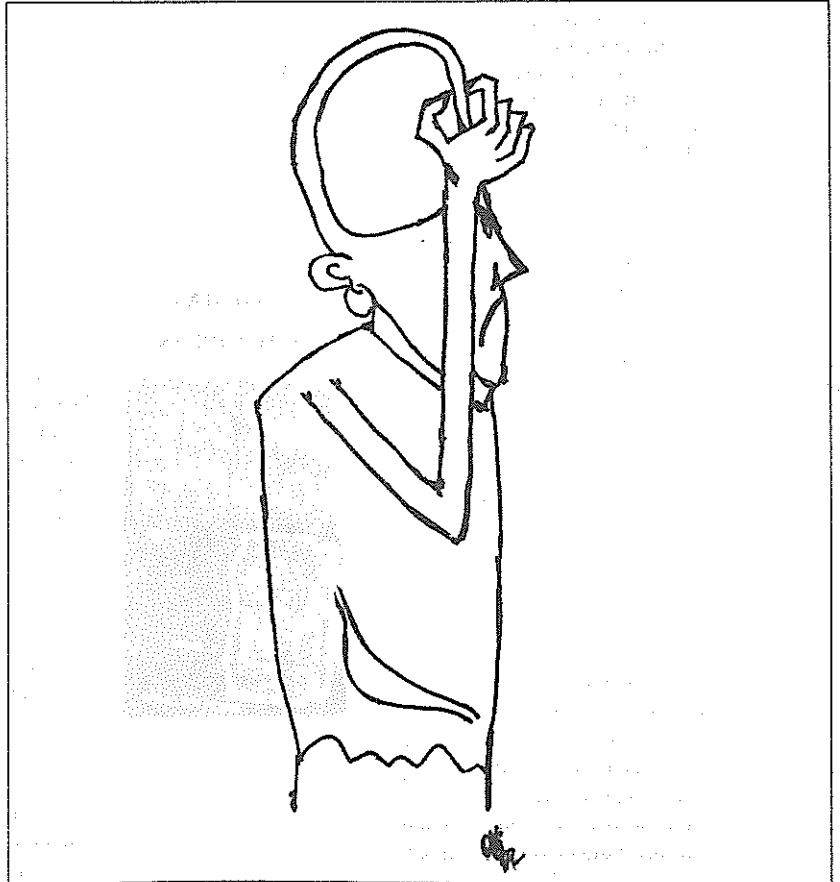
bunlar!.. Ben Tjvilerden hiçbir polisiye diziyi kaçırmam, siz hiç izlediniz mi bakalım? Sanki orası Amerika'ysa, burası Mançurya mı?

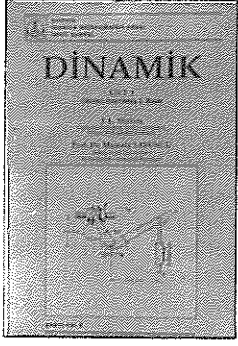
Bizim polisimiz de soruyor: "Teslim Olun!" diye de olmu-yorlar... Çiçek de mi gönderelim; yani önden buyrun, arkadan avukatınız geliyor mu diyelim? Avukatlar, arkadan odacı gibi yürür-lerse ayıp olmaz mı şimdi? Yani, geleceğiz evin kapısına; " lütfen sayın teröristim, dışarı çıkınız..." mı diyeceğiz! Hem o sırada tabanca ateş almışsa, suç benim mi? Tabanca bu, kemiği yok ki büzesin!.. Şimdi CUMUK ne yapsın; o zavallı bir kanun mad-

desi...Yok, ilk sorgulama da avukat bulunsaymış, işkence önlenebilirmiş... Eski bir büyüğümüzün demişti ya, taş gibi delikanlılarımız ne olacak o zaman?

Oysa, Mançurya' da böyle bile değilmiş... Orada yakaladıkları adamın derisini yüzüp, benzin döker, yakarlarmış!.. Daha ne isterler bundan iyisi Şam' da kayısı, Halep' de arşın, Kerkük de petrol!.. Şimdi kötü birşey mi yani, vatanımızın biraz da petrolü olsa, sulasak vatanımızı bir baştan öbür başa kadar...

Anlıyorum konu yine dağıldı, ama uykumuzda gelebilir artık, çoktan geceyarısı bile geçti. Evde de dikkatli olmak gerek bu saatte, kapı zili uzun uzun çalsa da hemen açmalı değil mi? Yani eğitim de çok önemli, şimdi burada değilde orada oturuyor olsaydınız bu gece yarısında ne yapacaktınız, pencereden bile bakamayacaktınız. Hepimiz vatandaşız sonuçta, orada-burada yürümekteyiz ne de olsa? TV' mizi açık bırakın ki, gece karanlığından korkmayın: Ne diyecektim hah iyi uykular...

DİNAMİK CİLT I

TMMOB, Makina Mühendisleri Odası, İzmir Şubesi Yayını
J.L. Meriam

Çeviren: Prof. Dr. Mustafa Sabuncu

Bu kitap, J.L. Meriam'ın 1975 yılında yayınlanan "Dynamics" adlı kitabın tıpatıp çevirisi yerine konuların özüne sadık kalarak, Prof. Dr. Mustafa Sabuncu tarafından çevrilmesi şeklinde oluşmuştur. Öğrenci ve Mühendislerin buradaki teorik bilgileri iyice öğrendikten sonra her konu ile ilgili problemleri çözmeye çalışması önerilir. Kitabın II. cildinde ise her konu ile ilgili problemlerin çözümleri verilmiştir.

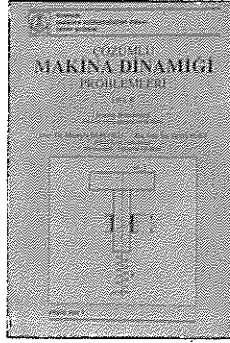
Pratikte karşılaşılan bir çok probleme ait temel bilgileri vermesi açısından, bu kitabın gerek mühendisler, gerekse mühendislik eğitimi yapan öğrenciler için faydalı olacağına inanıyoruz.

Fiyatı: 40.000.- TL

ÇÖZÜMLÜ MAKİNA DİNAMİĞİ PROBLEMLERİ CİLT II

TMMOB, Makina Mühendisleri Odası, İzmir Şubesi Yayını
Jeremy Hirschhorn
Çeviren, Çözen, Düzenleyen: Prof. Dr. Mustafa Sabuncu

Bu kitap "Makina Dinamiği" adı altında yayınlanan ve Jeremy Hirschhorn'un 1967 yılında yayınlanan "Dynamics of Machinery" adlı kitabının düzenlenerek çevirisinden oluşan birinci cilde ek olarak, aynı kitapta mevcut konu sonlarındaki çözülmemiş problemlerin Prof. Dr. Mustafa Sabuncu tarafından çözümleri yapılarak hazırlanmıştır. Orjinal kitapta İngiliz birim sistemi kullanıldığından birimleri SI birim sistemine dönüştürülmüştür. Kitap, konusunda tüm Mühendis ve Mühendislik öğrencilerine yararlı olacaktır.

ANNE BAK KRAL ÇIPLAK!

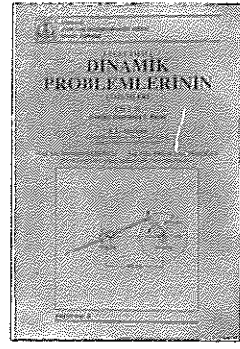

yazarımızda soruyor: "Kralın çıplak olduğunu haykıran çocuk, kendiliğinden asi ve devrimci olduğunu biyor muydu?" Ya siz ne dersiniz? Hiç bir kuraldan haberi olmadığı için, kendiliğinden hiçbir kural tanımayan o çocuklar, büyüyüp herşeyi öğrendiğinde yaşamın hangi dönemecindeler? Mücadeleler ve araçlarla sürüp giden yaşama "dinazorluk" suçlaması nasıl yanıtlanır? Geriye dönüp bakıldığında, gençler için yaşamın amacı bugün "yuppie" lik "ile eşdeğer tutulmuyorsa, yanılığları nerede aramalı?

İşte bu kitapta, eski-yeni birçok sorular sorulmakta, yanıtları aranmaktadır: "Sen kimsin? Sen hiç saçmalamaz mısın? Sen hiç hüzünlenmez misin? Yaz mevsiminde "isyanı" yaşayabilir misin? Sonbaharda "geçmişinle hesaplaşmanı" kış mevsiminde "yenilgini" yaşayabildiğin gibi... Peki, beşinci bir mevsimde olsun, istemez misin? Dört mevsimin ilkbahar olabildiği, gündelik hayattaki depolitizasyonun kırıldığı, iç dünyasındaki depolitizasyonun aşıldığı yeni bir mevsim..."

"Hemen-Şimdi" isteyebileceğimiz şeyler nasıl yok olabilir ki?

Yanıtlar tutarlı oldukça, hep haklı masaldaki o çocuk...

UYGULAMALI DİNAMİK PROBLEMLERİNİN ÇÖZÜMLERİ CİLT II

Uygulamalı Dinamik Problemlerinin Çözümleri TMMOB, Makina Mühendisleri Odası, İzmir Şubesi yayını,

J.L. Meriam 1992,
Çeviren, Çözen, Düzenleyen: Prof. Dr. Mustafa Sabuncu

Bu kitap J.L. Meriam'ın 1975 yılında "Dynamics" adlı kitabında mevcut olan Prof. Dr. Mustafa Sabuncu tarafından düzenlenip, çevirisi yapılarak yayınlanan "Uygulamalı Dinamik Problemleri" adlı kitapta bulunan 864 çözülmemiş problemin, yapılan çözümlerinin toplanmasından oluşmuştur. Bu suretle kitaptan yararlananların konuları daha iyi kavramalarının sağlanmasına çalışılmıştır. Kitabın bir çözüm kitabı olması ve matematiksel sembollerin çok kullanılmasından dolayı, hem daktiloda yapılacak hata yüzdesini azaltmak, hem de yazım süresini kısaltmak için elyazısı ile yazılması tercih edilmiştir. Kitabın çalışmanızda yardımcı olacağı inancındayız.

Kuralsızlığın Kuralları / Melih Pekdemir / Aşk Yayınları, 1992 ANKARA

Çocukluğumuzda dinlediğimiz pek çok masal vardır, çoğunu anımsamayız bile... Oysa o masallarda ne büyüdü dersler verilirdi, değil mi?

İşte Andersen'ın bir masal- öyküsünde de, İkenin birinde, kendini beğenmiş, herşeyi ildiğini sanan bir kral varmış ve giyimine yaşamına çok önem vermiş... Bir gün ülkeye yeni gelen çok becerikli bir terzi, krala olağanüstü bir iysi dikmeyi önermiş... Öyle bir giysiymiş ki bu, alnızca akıllılar görebilir, aptallar hiçbirşey öremezmiş... Uyanık terzi altınları bol kepeçeden abe atarken, diğer gibi yaptığı giysiyi bitirmiş ve "ala giydirmiş... Kral, üstünde hiçbir giysi örmeyince aptallığı ortaya çıkmasın diye bozuntuya vermemiş ve ilk geçit törenine bu yeni giyile çıkmış... Elbette ülke halkı da çok geçirmiş, na onlar da "aptal" olmamak için seslerini karmamışlar! buna karşın kalabalığın arasından bir çocuk çığlığı basmış: "Anne bak, kral çıplak!"

Bu masalın çağrışımlarından yola çıkarak

